

EL JOVENT D'OSONA

Primera part:

Estudi Sociogràfic General

direcció i realització:

Modest Reixach i Pla

coordinació:

Trini Noguera i Puigvila

Vic, juny 1981

<u>Contingut</u>	Pgs.
0. <u>Introducció</u>	4
0.1. Origen i vicissituds del present treball	4
0.2. Objectius de l'estudi	5
0.3. Promotors i col.laboradors	7
1. <u>Marc i metodologia de l'estudi</u>	9
1.1. Ambit geogràfic	9
1.2. Metodologia i tècniques	11
1.3. Qüestionari	23
2. <u>Característiques generals de la població estudiada</u>	39
2.1. Edats	39
2.2. Sexe, estat civil	39
2.3. Comarca i regió de naixement	40
2.4. Procedència geogràfica familiar	41
3. <u>Instrucció: estudis i lectures</u>	43
3.1. Estudis	43
3.2. Lectures	47
4. <u>Religió</u>	50
4.1. Existència de Déu i d'una altra vida	50
4.2. Pertinença i pràctica religioses	50
5. <u>Llengua</u>	54
5.1. Llengua familiar	54
5.2. Llengua personal	54
5.3. Llengua i immigració	56
6. <u>Ocupació</u>	58
6.1. Dedicació	58
6.2. Sectors d'ocupació	61
6.3. Treballadors per compte propi i d'altri	62
6.4. Categoria sociolaboral	63
6.5. Temps dedicat al treball	65
6.6. Satisfacció laboral	67
6.7. Treballs tinguts	68

7.	<u>Economia</u>	70
	7.1. Ingressos	70
	7.2. Despeses	73
8.	<u>Sexualitat</u>	79
	8.1. Fonts d'informació	79
	8.2. Opinió sobre qüestions relacionades amb la sexualitat	81
	8.3. Coneixement de mètodes anticonceptius	83
9.	<u>Begudes i drogues</u>	84
	9.1. Consum d'alcohol	84
	9.2. Consum de drogues suaus	88
10.	<u>Situació familiar</u>	91
	10.1. Convivència	91
	10.2. Relacions amb el pare i la mare	93
11.	<u>Vida cívica i política</u>	96
	11.1. Pertinença a associacions	96
	11.2. Autodefinició política	99
	11.3. Comportament electoral el 20-M-1980	106
	11.4. Sentiment de pertànyer a Catalunya	113
12.	<u>Problemes personals</u>	115
	<u>Resum general</u>	117

O. INTRODUCCIÓ

El present estudi és fruit d'una convergència d'iniciatives i projectes d'origen divers, això fa que els seus objectius siguin, no solament amplis, sinó també múltiples. Dedicarem un apartat a cada una d'aquestes qüestions.

O.1. ORIGEN I VICISSITUDS DEL PRESENT TREBALL

Cronològicament, la primera iniciativa partí d'un grup de Torelló amb participació de persones de Manlleu i de Vic. Preocupats per la incidència de la droga (en sentit ampli) entre el jovent, els components d'aquest grup es plantejaven la conveniència d'obtenir dades objectives sobre aquesta qüestió. Després d'unes quantes sessions de treball i planificació i d'alguns contactes amb el Col·legi de Metges de Vic, es decidí d'iniciar un primer torn de recull d'informació prop dels alumnes d'alguns col·legis de Torelló.

Justament quan es realitzaven aquests primers assaigs de recull d'informació sobre les drogues, la delegació de la joventut de l'ajuntament de Vic es proposava la conveniència de realitzar un estudi general sobre la joventut de la comarca, la seva situació i els seus problemes. Amb aquest fi ens proposà d'elaborar un projecte d'investigació. Aquesta segona iniciativa procedent de l'ajuntament de Vic comptava també amb l'interès explícit i la col·laboració dels delegats de la joventut de Manlleu i Torelló. Després d'algunes sessions de treball, s'aconseguí sumar les dues iniciatives i s'acordà l'elaboració d'un projecte que les englobés.

Fou així com a mitjans del mes d'octubre de 1979 quedà enllestit i presentat als tres ajuntaments esmentats un pla d'estudi sociològic concret a realitzar entre el jovent de la comarca d'Osona.

Abans, però, que s'acomplissin tots els tràmits administratius municipals per iniciar la realització de l'estudi, la Direcció General de la Joventut de la Generalitat de Catalunya consul

tà la Fundació Jaume Bofill sobre la possibilitat i conveniència de procedir a algun estudi referent al jovent. El director de la Fundació Jaume Bofill, Sr. Jordi Porta, ens exposà la demanda de la Direcció General de la Joventut, consultà a la qual responguérem mostrant el projecte que teníem per Osona. La idea no solament fou acceptada sinó que, per vies que no cal ací explicar en detall, s'hi sumaren un grup de recerca de Cornellà i la regidoria de Joventut de l'ajuntament de Barcelona.

El projecte inicial d'Osona prenia amb aquestes incorporacions tota una altra dimensió. Les línies definitives de treball foren les següents: Osona, Cornellà i Barcelona realitzarien un estudi de la joventut de cada un d'aquests llocs -estudi que tindria una gran part comuna i alguns aspectes específics de cada indret- i que seria sufragat independentment. La Direcció General de la Joventut de la Generalitat sufragaria l'elaboració d'un resum general comparatiu dels resultats obtinguts en tres llocs tan representatius com són Osona, Cornellà i la ciutat de Barcelona. Fou amb aquest plantejament final com s'iniciaren les sessions de treball conjunt entre els realitzadors dels tres estudis a les àrees indicades. El Laboratori de Sociologia de l'ICESB s'encarregà de la coordinació general i de la realització de l'informe conjunt comparatiu per a la Generalitat.

0.2. OBJECTIUS DE L'ESTUDI

La progressiva ampliació institucional i territorial que acabem de consignar no feu variar substancialment els plantejaments inicials d'Osona. Els objectius seguiren essent fonamentalment dos: un general a totes les tres àrees territorials esmentades i un altre d'específic d'Osona.

0.2.1. Objectius generals

Des de l'adveniment dels ajuntament democràtics s'ha produït una modificació considerable de les circumstàncies polítiques, econòmiques i culturals del país. També, renovats intents d'enfocar i tractar la problemàtica social general i sectorial.

Un dels sectors socials més afectat pels canvis que s'opere-
ren en la societat catalana deu ser sens dubte el jovent. Només
cal pensar, per exemple, en els problemes de la desocupació, de
l'ensenyament, de les drogues...

No seria, però, del tot correcte donar per suposat que el
jovent només és subjecte passiu dels canvis, tot descurant un
enfocament que tingui també en compte la contribució del jovent
en l'evolució cívica, política, cultural del país, si més no a
nivell de mentalitats, actituds, hàbits i costums.

Quins són els principals canvis que es produeixen? En quins
camps i en quins graus? Quin és el paper actiu i passiu del jo-
vent en aquestes transformacions? Quina és la situació dels ado-
lescents i joves en els diferents àmbits de la vida social?

Heus ací algunes de les qüestions per a les quals no tenim
una resposta adequada ni a nivells municipals i comarcals ni
d'àmbit nacional català.

Les delegacions municipals de joventut i la mateixa Direc-
ció General de la Generalitat necessiten una informació de base
molt més àmplia que la que existeix actualment per a poder elabo-
rar i programar la seva acció a curt i a llarg termini. Aquesta
informació de base no s'obtindrà si no es porten a cap estudis
sociològics seriosos tant de caire general com d'enfocaments més
específics.

Per respondre a aquesta necessitat d'informació i seguint
les indicacions de les Delegacions de la Joventut dels tres ajun-
taments promotors de la recerca a la comarca d'Osona, com també
de la Direcció General de la Joventut de la Generalitat de Cata-
lunya, ens hem proposat amb aquest estudi recollir informació
sistemàtica sobre el jovent en els següents aspectes:

- Cultura: instrucció, estudis, lectures, coneixement i
participació en entitats culturals...
- Ocupació: treball, qualificació sociolaboral, atur,
preparació professional, retribució, rotació profes-
sional...

- Família: procedències familiars, nivell econòmic, organització econòmica, convivència i relacions amb els pares, ideals de convivència...
- Llengua: coneixement i utilització del català tant per part dels autòctons com dels immigrants...
- Diversions: preferències, despeses, desplaçaments, satisfacció...
- Civisme i política: associacionisme, actituds i comportaments polítics i electorals, actitud sobre la pena de mort, sentiments nacionals...
- Toxicomanies: difusió de la droga suau i forta, hàbits de consum de tabac i alcohol...
- Religió: actituds i comportaments religiosos
- Sexualitat: opinions i actituds en aquesta matèria i d'altres d'afins.
- Confort: equipaments personals i familiars en mitjans de locomoció i audiovisuals.

0.2.2. Objectius específics

La segona part de la recerca, feta independentment i amb metodologia apropiada, totalment distinta de l'emprada en la primera, consisteix en un estudi especial sobre la droga. S'han analitzat en profunditat 60 casos de droga-adicció, tot posant l'accent en la definició individual i social de la personalitat dels drogadictes: graus de dependència, actituds i mentalitats, relacions i vinculacions individuals i familiars, etc. Aquest estudi vol ser un aprofundiment psicosocial, mitjançant la tècnica anomenada "estudi de casos" del punt de l'estudi general referent al consum de drogues.

0.3. PROMOTORS I COL.LABORADORS

El conjunt de l'estudi ha estat promogut pels ajuntaments de Vic, Manlleu i Torelló, segons contractes signats respectiva-

ment els dies 21-6-1980, 9-7-1980 i 8-7-1980.

En aquesta primera part hi han col.laborat, a més de les persones, grups i institucions ja esmentades anteriorment, les següents:

entrevistadors:

Luci Barbà, Josep Burgaya, Anna Dodas, Joan Erra,
Ramon Farrés, Anna Rafart, Josep M. Roca, Josep M.
Serra, Jordi Torrents.

codificadors i coordinadors:

Josep Burgaya
Berta Juvanteny
Anna Rafart

altres col.laboradors:

Imma Bau, Josep Calvet i Victòria Colom.

Les dades han estat processades pel Centre d'Ordenador Municipal de l'ajuntament de Barcelona (C.O.M.).

Hem d'agrair finalment la col.laboració de moltes altres persones tant en el plantejament de l'estudi com en alguna de les etapes de la seva realització i, molt especialment la de tots els nois i noies entrevistats.

Vic, juny de 1981

1. MARC I METODOLOGIA DE L'ESTUDI

1.1. AMBIT GEOGRÀFIC

La comarca d'Osona és el marc geogràfic de la nostra investigació.

Situada al cor de la Catalunya vella, Osona és una de les 38 comarques del Principat. Té per veïnes, a tramuntana, el Ripollès; a llevant, la Garrotxa i la Selva; a mitjorn, el Vallès Oriental; i a ponent i mestral, el Bages i el Berguedà. Amb el Ripollès i la Cerdanya forma la regió sisena de la divisió territorial de Catalunya establerta per la Conselleria d'Economia de la Generalitat el 1933 i modificada el 1936.

1.1.1. Característiques generals

El territori d'Osona comprèn una superfície de 1.113,9 Km², en la qual es poden distingir netament quatre sectors: la Plana de Vic, el Lluçanès, el Collsacabra o Cabrerès i les Guillerries. També s'enfila tímidament cap al Moianès. Aquestes contrades heterogènies són unificades per la força d'irradiació i d'atracció de la ciutat de Vic, centre indiscutible d'una comarca composta de 48 municipis i d'uns 65 nuclis de població, amb un cens que s'acosta, el 1980, al 110.000 habitants. Tant pel seu volum demogràfic com per l'extensió de la seva superfície, Osona ocupa el desè lloc en la llista de les 38 comarques del Principat.

La Plana de Vic és una conca d'erosió dels rius Ter i Congost convertida en canal de pas entre la Mediterrània i el Pirineu, de clima extremat i relativament humit. La seva agricultura fructífera i variada ha experimentat modernament un gran increment del bestiar. La tradició manufacturera i industrial de moltes de les seves viles rebé un gran impuls amb l'aprofitament de la força hidràulica del Ter. Els rams industrials més rellevants són: el tèxtil, la metal·lúrgia, les adoberies, els càrnics, la química, l'electricitat, la torneria i els mobles, la construcció, l'alimentació...

La rodalia de la Plana, pròpiament dita (Lluçanès, Moianès, Collsacabra i Guillerries) és més aviat agrícola i ramadera. També turística. L'activitat secundària més freqüent hi és la tèxtil.

1.1.2. La població

El 1979 la comarca d'Osona tenia 107.874 habitants, xifra equivalent al 2% de la població del Principat, amb una densitat de 94 habitants per Km².

Des de mitjan segle passat fins a les primeres dècades del present, la població de la comarca es manté en conjunt estacionària. La primera estirada forta es produeix entre 1920 i 1930, però el ritme alenteix novament fins a les dues dècades de 1950-1970 en les quals el creixement demogràfic assoleix les cotes més altes de tot el període. En 20 anys la població comarcal augmenta d'un 30%, ritme que disminueix aquests darrers anys.

<u>Anys</u>	<u>Habitants d'Osona</u>	<u>% d'increment</u>
1860	60.784	--
1877	58.281	-4,2
1887	55.856	-4,2
1900	56.971	1,9
1910	60.407	6,0
1920	64.552	6,8
1930	71.469	10,7
1940	71.021	-0,7
1950	75.347	6,1
1960	84.575	12,2
1970	98.740	16,7
-1979	107.874	9,2

Aquest increment demogràfic es centra principalment a la plana i a expenses de la muntanya, en la qual abunden cada dia més les masies deshabitades. En canvi, les de la Plana, tan abundants i conegudes, porten una vida pròspera, degut a les noves

tècniques i cultius, a la mecanització i, sobretot, a l'augment de la ramaderia. La major part de l'increment es concentra, però, en els sectors secundari i terciari.

1.2. METODOLOGIA I TÈCNIQUES

En aquesta mena d'estudis no hi cap més metodologia que l'observació. L'empirisme bàsic de la recerca demana una observació sistemàtica i rigorosa dels fenòmens que hom vol conèixer i aprofundir.

Un munt de dades com les que pretenem recollir exigeix una cura especial a l'hora de triar les fonts i l'utilitatge.

Entenem per fonts els indrets (persones, institucions, entitats, medis socials...) d'on seran extretes les dades o coneixements empírics que constitueixen l'objectiu de l'estudi. I per utilitatge, els mitjans humans i materials que facilitaran l'arribada a mans de l'equip investigador de les dades existents en les fonts.

Les fonts vénen condicionades principalment per dos factors: els objectius concrets de l'estudi i el marc geogràfic escollit. El marge de llibertat que aquests dos factors deixen, que encara és considerable, obliga a elaborar una selecció, bona part de la qual es fa a través de les tècniques d'investigació (mostres, qüestionaris, anàlisi de documents, entrevistes i observacions generals...). Un coneixement previ de les fonts és tan important com el també previ coneixement dels objectius.

La tècnica utilitzada per a aproximar-nos a la realitat comarcal es basa en el fet perfectament demostrat que, per conèixer aquesta realitat en el seu conjunt, no és necessari estudiar tots els individus, totes les institucions, tots els municipis. És suficient l'elaboració d'una mostra representativa de la comarca. Això sí, la representativitat és una condició "sine qua non". Calia, doncs, assegurar-la al màxim. Per caminar sobre segur, l'hem buscada a través de dos camins. Dels 48 municipis de la comarca

n'escollirem 12 que, per les seves característiques, reflectissin la varietat comarcal des de distints punts de vista. A més a més, hem procurat que la població d'aquests 12 municipis plegats superés el 50% de la població comarcal total. Amb aquest doble criteri, qualitatiu i quantitatiu, hem cregut que la representativitat, fins a aquest nivell del plantejament, quedava assegurada.

Els pobles escollits són els següents:

<u>Pobles</u>	<u>Habitants</u> <u>1960</u>	<u>Habitants</u> <u>1970</u>	<u>Habitants</u> <u>1980</u>
Centelles	3.886	4.834	5.563
Collsuspina	295	240	205
Folgueroles	980	977	973
Manlleu	9.410	13.169	15.796
Prats de Lluçanès	1.735	1.805	2.052
Rupit	339	243	415
Sant Boi de Lluçanès	668	484	524
Taradell	2.661	3.248	3.894
Tona	3.286	4.383	5.075
Torelló	6.459	8.889	10.627
Vic	20.303	25.906	29.915
Viladrau	816	787	785
<hr/>			
TOTAL	50.838	64.965	75.824

1.2.1. Tècnica utilitzada per al mostreig de municipis

Tractant-se d'una població de més de 100.000 habitants repartits en unitats geogràfiques contínues (els municipis), el procediment seguit és el següent: dels 48 municipis de la comarca d'Osona, n'hem seleccionat 12 en els quals es donin l'homogeneïtat i la varietat que s'observen en el conjunt de la comarca. En la taula que segueix s'especifiquen els criteris utilitzats per a fer aquesta selecció, no a l'atzar, sinó partint dels coneixements que tenim sobre les característiques de la comarca i de cada un dels seus municipis. Els 12 municipis escollits no són fruit

de l'atzar sinó d'una pacient labor d'observació, comparació i tria, seguint els següents criteris:

Criteris

a) Volum demogràfic

Més de 10.000 habitants	Manlleu, Torelló, Vic
De 3.000 a 10.000 habitants	Centelles, Taradell, Tona
Menys de 3.000 habitants	Collsupina, Folgueroles, Prats de Lluçanès, Rupit, Sant Boi de Lluçanès, Viladrau

b) Industrialització

Alta	Manlleu, Torelló, Vic
Mitjana	Centelles, Taradell, Tona
Lleu o nul·la	Collsupina, Folgueroles, Prats de Lluçanès, Rupit, Sant Boi de Lluçanès, Viladrau

c) Població agrícola

Massiva	Collsupina, Folgueroles, Prats de Lluçanès, Rupit, Sant Boi de Lluçanès, Viladrau
Mitjana	Centelles, Taradell, Tona
Escassa	Manlleu, Torelló, Vic

d) Ubicació geogràfica

Centre de la comarca	Folgueroles, Manlleu, Taradell, Tona, Torelló, Vic
Perifèria de la comarca	Centelles, Collsupina, Prat de Lluçanès, Rupit, Sant Boi de Lluçanès, Viladrau

e) Evolució demogràfica
1965-1975

Municipis progressiu:
més del 25% d'augment
de 0 a 25% d'augment

Torelló (27,5%), Manlleu (26,6%)
Centelles(22,1%), Prats de Lluçanès (21,4%), Taradell (20,7%),
Vic (18,8%), Tona (15,4%), Rupit (3,6%), Folgueroles (1,9%)

Municipis regressiu

Sant Boi de Lluçanès (-12,3%),
Viladrau (-10,9%), Collsupina (-8,1%)

f) Línia fèrria

En la localitat
Pròxima
Llunyana

Centelles, Manlleu, Torelló, Vic
Tona, Taradell
Collsupina, Folgueroles, Prats de Lluçanès, Rupit, Sant Boi de Lluçanès, Viladrau

g) Estiueig

Intens
Moderat

Lleu o nul

Viladrau
Centelles, Prats de Lluçanès, Rupit, Sant Boi de Lluçanès, Taradell, Tona, Collsupina
Folgueroles, Manlleu, Torelló, Vic

h) Grau d'atracció

Localitats centre

Localitats satèl.lit

Centelles, Manlleu, Prats de Lluçanès, Torelló, Vic
Collsupina, Folgueroles, Rupit, Sant Boi de Lluçanès, Taradell, Tona, Viladrau

i) Contrades d'Osona

Plana de Vic	Centelles, Folgueroles, Manlleu, Taradell, Tona, Torelló, Vic
Lluçanès	Prats de Lluçanès, Sant Boi de Lluçanès
Collsacabra	Rupit
Guillerics	Viladrau
Moianès	Collsupina

La població total d'aquests municipis segons llur pròpia declaració a finals de 1980, era de 75.824 h., xifra que equival al 70% de tota la població de la comarca d'Osona.

Advertim de passada i abans d'entrar en el punt següent que, tal com ha estat pensada i dissenyada la mostra, la validesa de l'estudi es vol assegurar a nivell de comarca, no de municipi. En altres termes: el que pretenem és obtenir una mostra representativa de la comarca, més que no pas de cada un dels municipis escollits. Això no ens ha pas impedit de distingir unes sub-zones dintre la comarca que permeten una anàlisi diferenciada.

De tota manera repetim, ara en termes més tècnics, que l'univers tingut en compte i en funció del qual ha estat extreta la mostra, no són tots i cada un dels municipis escollits presos separatament, sinó la comarca com a unitat d'observació i d'anàlisi.

1.2.2. El volum de la mostra de població

És una de les qüestions més delicades i complexes en tot sondeig d'opinió. No volem pas entrar aquí en disquisicions teòriques pròpies d'estudis especialitzats. Diguem només que el volum d'una mostra depèn substancialment d'aquests factors:

- a) de si la població és pràcticament finita o infinita
- b) del nivell de confiança que es vol assolir
- c) de l'error d'estimació que ens permetem
- d) de les variables i valors que pretenem utilitzar

Pel que fa al primer punt, considerem que, a efectes estadístics, la població de la comarca d'Osona és pràcticament infinita, puix sobrepassa les 100.000 persones, volum suficient per a ser qualificada d'il.limitada, estadísticament parlant. Però l'univers del qual s'extreu realment la mostra és finit, puix comprèn només els joves nascuts entre 1960 i 1964 dels 12 municipis escollits.

El nivell de confiança s'amida en unitats iguals a la desviació estàndard o sigma. En aquesta mena d'estudis es considera suficient un nivell de 2 sigmes. És el que suposa una probabilitat de 95,5%.

Quant a l'error d'estimació, inevitable en tot sondeig que no sigui exhaustiu respecte als elements que componen un univers, hem optat per la solució següent: donat que el qüestionari conté un nombre relativament elevat de preguntes, les respostes a les quals es reparteixen molt desigualment segons les matèries de cada pregunta, hem partit del cas més desfavorable i complex, estadísticament parlant, que és el que obté una repartició de 50% i 50%. Partint d'aquesta suposició, ens hem assignat un error d'estimació de $\pm 5\%$. O sigui que, en el pitjor dels casos, la distribució de les opinions pot presentar un error d'estimació màxim del 5%. En unes preguntes pot ser de menys i, en altres, de més.

Aquests tres factors esmentats demanen una mostra de 400 individus. Però existeix una quarta exigència que cal salvar. És la següent:

Quan es tracta d'estudiar una població en funció d'unes variables que comprenen diferents valors o modalitats i les conseqüents freqüències amb què aquests valors es donen en la població, la freqüència més petita s'ha de situar entre 30-40 perquè tingui valor estadístic.

Aquesta exigència ha fet pujar el valor teòric de la mostra. Els resultats han demostrat que, alguna vegada, aquesta grandària de mostra encara ha fet curt. La manca de dades a nivell comarcal sobre la població, per edats, categories socioprofessionals, grau d'instrucció..., dificulta molt el càlcul de la mostra en

funció de l'últim criteri esmentat.

La nostra mostra ha resultat ser de 463, que, per tant, ens dóna una seguretat suficient o, en altres termes, un nivell de confiança superior a 2 sigmes i una possibilitat d'equivocació que no sobrepassa el \pm 5% en les distribucions de les opinions. Per altra part, no hi ha dubte que els individus de més, teòricament no necessaris, tendeixen a compensar la deficiència de les substitucions operades, a les quals ens referirem ulteriorment i dels refusos a respondre que han estat 45 (8,8%).

A la comarca d'Osona hi ha 8.173 nois i noies de 16 a 20 anys. N'hem entrevistat 463, xifra que equival a 5,7% de tot l'univers comarcal.

Joves de la comarca d'Osona de 16 a 19 anys, per sexes

	<u>nois</u>	<u>%</u>	<u>noies</u>	<u>%</u>	<u>total</u>	<u>%</u>
16 anys	831	20,3	832	20,4	1.663	20,3
17 anys	846	20,6	854	20,9	1.700	20,8
18 anys	826	20,2	798	19,6	1.624	19,8
19 anys	805	19,6	787	19,3	1.592	19,4
20 anys	790	19,3	804	19,7	1.594	19,5
total	4.098	100	4.075	100	8.173	100
%	50,1		49,9		100	

Distribució de la mostra per sexes i edats

	<u>nois</u>	<u>noies</u>	<u>total</u>
	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>
16 anys	19,2	21,4	20,3
17 anys	16,3	15,2	15,8
18 anys	22,2	23,7	22,9
19 anys	22,6	16,5	19,7
20 anys	19,7	23,2	21,4
total	100	100	100
%	51,6	48,3	100

Si comparem la distribució real de l'univers estudiat amb la de la mostra obtinguda, tant per sexes com per edats, s'observa una semblança general considerable. Encara que inevitablement es produeixin desviacions, aquestes no solen arribar mai a la cota ja prèviament prevista i permesa del \pm 5%. Només en un cas (noies de 17 anys) la desviació resulta lleugerament superior (5,7%)

	<u>entrevistes programades</u>	<u>entrevistes fetes</u>	<u>refusos</u>	<u>% refusos s/ programades</u>
Vic	202	182	20	9,9
Manlleu	107	100	7	6,5
Torelló	73	71	2	2,7
Centelles-Tara-				
dell-Tona	90	79	11	12,2
Pobles petits	36	31	5	13,8
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
total	508	463	45	8,8

Als municipis petits hi ha hagut el percentatge més alt de refusos de respondre. Quant als grans, hi ha diferències notables: Torelló és on hi ha més acceptació, segueix Manlleu i, finalment, Vic.

Estudi Joventut Osona 1980. Mostres per zones

	<u>Habitants 1980</u>	<u>% sobre total hab.</u>	<u>entrevistes realitzades</u>	<u>% sobre total entr.</u>	<u>refusos n/r</u>
Vic	29.915	39,4	182	39,3	20
Manlleu	15.796	20,8	100	21,5	7
Torelló	10.627	14,1	71	15,3	2
Centelles, Tara dell, Tona	14.532	19,1	79	17,1	11
Collsupina, Fol gueroles, Prats, Rupit, St. Boi i Viladrau	4.954	6,5	31	6,7	5
TOTAL	75.824	100	463	100	45

1.2.3. Tècnica emprada per a la selecció d'individus

Un cop elegits els 12 municipis, primera fase del mostreig, i determinat el volum general de la mostra, calia concretar quantes i quines persones serien entrevistades per municipi.

Com que no disposem d'estadístiques per edats a escala municipal, el nombre de persones a entrevistar de cada municipi fou calculat a partir de la població total, a raó d'un jove per cada 150 persones o fracció. Aquesta proporció (1/150) i les fraccions donen una mostra superior a l'establerta, pel fet que el cinquè, desè, quinzè... de les llistes serien destinats a suplents, quan calgués i es justificués una substitució.

Determinat el nombre d'individus per municipi, només restava esbrinar quins de fet serien entrevistats. Hom partí de les actualitzacions (1979) dels padrons municipals de 1975 a base d'una selecció sistemàtica a l'atzar, feta expressament sobre cada padró, consistent a extreure una de cada 12 fitxes familiars, i triar per torn un jove entre 16 i 20 anys.

Indivisualitzada la persona, hom prenia nota del nom, sexe, edat, lloc de naixement i adreça, per tal que l'entrevistador pogués localitzar-los amb facilitat i realitzar l'entrevista, prèviament demanada per telèfon quan això era possible.

Aquest sistema de triatge a base dels padrons municipals permeté de proporcionar als entrevistadors els noms i les adreces dels individus amb qui havien d'establir contacte.

1.2.4. Entrevistadors

Els entrevistadors constitueixen un altre capítol de les tècniques de recerca de dades. Calien persones aptes i preparades per a portar a cap les entrevistes programades. Foren escollits principalment entre estudiants universitaris. Mitjançant unes sessions introductives sobre l'estudi programat i les tècniques i principis de l'entrevista, dos professionals els ensinistraren en aquesta feina i feren reunions periòdiques de revisió durant el seu curs.

Les entrevistes es realitzaren amb tota normalitat a la majoria de pobles. Només sorgiren dificultats a Centelles degut als canvis operats, per causes alienes a l'estudi, en l'equip entrevistador.

1.2.5. Dificultats sorgides

Teòricament creiem que el procediment de mostreig explicat és correcte. En la pràctica sorgiren alguns problemes no sempre fàcils de resoldre. El més important ha estat el següent: com que el cens i, per tant, les fitxes familiars sobre les quals treballàvem, eren del 1975 i les entrevistes s'han portat a cap del gener al maig de 1980, alguns individus havien canviat de domicili, havien emigrat, etc...

Només s'han efectuat substitucions (valent-nos dels suplents ja previstos i extrets juntament amb la mostra) en els següents casos:

- morts, inexistents, traslladats permanentment a d'altres municipis o comarques.
- errors del padró (fonamentalment dates de naixement equivocades).
- nascuts els anys 1965 i 1959, inicialment inclosos en la mostra i eliminats un cop extreta la mostra d'algun municipi.

S'han hagut de realitzar 54 canvis en les llistes d'individus a contactar. La causa principal, pràcticament insuperable, ha estat de treballar, el 1980, sobre dades del 1975 no sempre actualitzades. Els canvis operats equivalen al 11,0% del total d'entrevistes realitzades.

Els individus que no han volgut respondre són 45. Presenten les característiques assenyalades en el quadre següent:

Característiques dels qui han refusat de respondre el qüestionari

a. sexe

	<u>abs</u>	<u>% s/total estrat</u>
nois	20	8,4
noies	25	11,2
total	<u>45</u>	<u>9,7</u>

b. edat

16 anys	8	8,5
17 anys	8	10,9
18 anys	10	9,4
19 anys	12	13,1
20 anys	7	7,0
	<u>45</u>	<u>9,7</u>

c. lloc de naixement

nascuts a Catalunya	36	8,3
nascuts a la resta d'Espanya	9	29,0

d. raons per a no respondre

	<u>%</u>
manca de temps	22,2
impediment pares	15,5
no creuen en les enquestes	6,6
simple refús per desinterès i sense explicacions	48,8
subnormals i similars	6,6

8. Llegeixes algun diari?
- cada dia
 - de tant en tant
 - només quan ha passat alguna cosa important
 - mai, o gairebé mai
9. Quines són les revistes que tens per costum de llegir?
(Indica'n, com a màxim, si us plau, tres noms)
- 1
2
3
- cap
10. Quin llibre, que no sigui de text, estàs llegint actualment?
Podries dir-ne el títol i autor?
- I de què tracta?
- no precisa o no recorda
- cap

PERMET-NOS DE PREGUNTAR-TE SOBRE QÜESTIONS RELIGIOSES

11. Creus que existeix Déu o un Ser superior als homes?
- sí
 - dubto
 - no ho sé
 - no
 - no em preocupa
12. Creus que hi ha una altra vida després de la mort?
- sí
 - dubto
 - no ho sé
 - no
 - no em preocupa
13. Et sents membre d'alguna religió?
- sí —————> quina?
- no
14. Practiques alguna religió?
- sí, del tot
 - sí, força
 - no gaire
 - no, gens

15. Quina llengua es parla habitualment a casa teva?

- català
- castellà
- les dues indistintament
- més català que castellà
- més castellà que català
- una altra llengua. Quina?

16. En quina llengua t'expresses més fàcilment de paraula?

- català → (passa a la pregunta 19)
- castellà →
- totes dues →
- altres respostes

PER ALS NO-CATALANOPARLANTS

17. Quan sents parlar català, l'entens?

- no l'entenc gens
- l'entenc molt poc
- l'entenc força
- l'entenc sense dificultat

PER ALS NO-CATALANOPARLANTS

18. Saps parlar català?

- no el parlo gens
- el parlo molt poc
- el parlo força
- el parlo sense dificultat

(passa a la pregunta 20)

PER ALS CATALANOPARLANTS

19. Si et cal escriure notes personals, llistes de compra, cartes a amics catalans, en quina llengua ho fas?

- sempre es castellà
- sempre en català
- més en català que en castellà
- més en castellà que en català
- igual en totes dues

20. Què fas en aquest moment: estudis, treballes...?

- estudio només
- treballo només
- estudio sobretot, però també treballo
- treballo sobretot, però també estudio
- estudio i treballo per igual
- estudio i busco treball
- faig el servei militar
- en situació d'atur (parat)
- no treballo ni estudio, no faig res
- feines domèstiques fonamentalment

21. Marca a la taula que segueix la teva situació professional (si en tens)

no fa al cas (no treballa) \longrightarrow (passa a la pregunta 27)

S E C T O R	Pel teu compte (o de la teva família)	Per compte d'altri
Agricultura, Minería, Pesca		
Indústria		
Construcció i obres públiques		
Transport (privat o públic)		
Comerç		
Banca		
Professió liberal (advocat, metge...)		
Ensenyament		
Organismes oficials		
Feines domèstiques (neteja...)		
Faig treballs ocasionals diversos		
Altres (feines a fora per compte propi...)		

22. Podries dir en poques paraules a quin treball et dediques? (feina que fas, càrrec, grau de responsabilitat i preparació...)

.....

.....

.....

23. Quan guanyes cada mes comptant-ho tot? (hores extres, més d'un treball...)

- menys de 5.000
- de 5.000 a menys de 10.000
- " 10.000 " 15.000
- " 15.000 " 20.000
- " 20.000 " 25.000
- " 25.000 " 30.000
- " 30.000 " 35.000
- " 35.000 " 40.000
- " 40.000 " 45.000
- " 45.000 " 50.000
- " 50.000 " 55.000
- " 55.000 " 60.000
- més de 60.000

24. Quantes hores pagades treballes a la setmana?

- menys de 10
- de 10 a menys de 15
- " 15 " 20
- " 20 " 25
- " 25 " 30
- " 30 " 35
- " 35 " 40
- " 40 " 45
- " 45 " 50
- més de 50.

25. Et plau el treball que fas?

- molt
- força
- no gaire
- gens
- altres

26. Quants treballs remunerats has tingut fins ara en empreses diverses?

- fixes amb S. S. i contracte indefinit
- eventuals amb S. S. i contracte definit
- eventuals sense S. S.
- sense contracte

PERMET-NOS ARA DE PARLAR DE COSES DE SEXE

27. On has après tot allò que saps sobre sexualitat? (digues-ne tres i marca-les d'1 a 3, per ordre d'importància)

- amics
- llibres
- revistes
- cinema
- cursets
- els teus pares
- els teus germans
- l'escola o centre d'ensenyament
- una persona gran de la teva confiança
- a la pràctica
- Altres

28. Digues, si us plau, allò que penses sobre les següents coses:

	Acceptable	Acceptable segons com	Indiferent	Rebutjable	Rebutjable segons com	No sap no opina
Homosexualitat						
Sexualitat en grup						
Relacions sexuals sense matrimoni						
Estar casat/da i tenir amant						
Viure junts sense estar casats						
Prostitució						
Masturbació						
Avortament						
Divorci						

Observacions:

.....

29. Coneixes algun mètode per a no tener fills?

- sí \longrightarrow quin(s)?
- no
-

30. Senyala la quantitat de begudes que prens, segons el quadre següent:

	de dilluns a divendres	dissabtes i diumenges
cerveces
combinats (cubates...)
licors (conyac, whisky...)

31. Has provat de fumar mai un "porro"?

- no n'he fumat mai $\left\{ \begin{array}{l} \text{---} \square \text{ per falta de ganes} \\ \text{---} \square \text{ per falta d'ocasió} \end{array} \right.$
- n'he tastat alguna vegada
- de tant en tant
- molt sovint

32. Si fumes "porros" ens podries indicar quants en fumes? (indica la mitjana setmanal)

.....

33. Els "porros", com els fumes?

- gairebé sempre en grup i ens el passem
- de vegades en grup, de vegades sol/a
- gairebé sempre sol/a

34. On aconseguixes normalment les "pedres", o xocolata?
- a través d'amics
 - les compro sempre al mateix "camell"
 - allà on en solen vendre
 - sempre m'inviten
35. Has pres alguna vegada pastilles de farmàcia a fi de col·locar-te, o tenir "rollo", o animar-te?
- mai
 - alguna vegada
 - alguna vegada si no hi ha "porros" o diners per a porros
 - de tant en tant
 - molt sovint

saps el nom:

36. Has provat mai la droga forta? (cocaina, heroïna...)
- no, mai
 - per falta de ganes
 - per falta d'ocasió
 - alguna vegada
 - de tant en tant
 - molt sovint

37. Amb qui vius i amb qui t'agradaria de viure?

amb els meus pares i/o germans
 amb altres parents
 sóc casat/da i visc amb els pares
 o familiars
 sóc casat/da i visc amb dona/marít
 i/o fills a casa pròpia
 amb altres nois/noies
 amb un grup de nois i noies
 en una residència, pensió...
 sol/a, en un estudi o apartament
 amb un company o companya

Amb qui vius	Amb qui t'agradaria viure

altres:

38. Com qualificaries les teves relacions amb el teu pare i la teva mare?

	pare	mare
molts bones
bones
no gaire bones
dolentes
☐ no tinc pare o mare		

39. Si ets solter/a i vius amb els teus pares, quina quantitat els pases del que guanyes?

- els ho dono tot
- els en dono una part ————— → quina?
- no els dono res

40. Formes part activament d'alguna associació o organització? Si es així, senyala quines són les finalitats principals d'aquesta o d'aquestes associacions.

- artístic-cultural
- cívica
- d'ajuda social
- d'esplai
- esportiva
- política
- religiosa
- sindical
- professional, gremial, etc.
- no formo part de cap associació o entitat

41. A quina ideologia o grup polític concret, d'entre els existents, et sents més pròxim/a? nom i/o sigla

- a cap
- no ho sé

42. Quina va ésser la teva actitud a l'hora de votar en les darreres eleccions al Parlament de Catalunya?

- no tenia edat
- no vaig poder votar (error del Cens)
- no vaig voler votar
- sí, vaig votar
- vaig votar en blanc
- vaig votar nul

43. Si és que vas votar, a quin partit i coalició vas votar?

.....

44. Tots els habitants d'Espanya formen part d'alguns dels grups següents. De quin et consideres fonamentalment? Marca amb un 1 el teu grup. Si et consideres també d'algun altre grup senyala'l amb un 2.

andalús	català
aragonès	extremeny
asturià	gallec
balear	navarrès
basc	murcià
canari	valencià
castellà o lleonès	de Ceuta i Melilla

altres:

45. Senyala per ordre d'importància, de l'1 al 3, com i on passes el teu temps lliure:

- llegint
- veient la televisió
- practicant esport
- veient teatre o escoltant música
- al cinema
- en un bar, pub o discoteca
- en Casals de Joves o d'Esplai
- excursionisme
- altres:
-
-

1.- Quin és el problema que et preocupa més en aquests moments?
(pots esmentar-ne més d'un)

2.- De quines de les següents coses disposes?

	propi	familiar o similar
moto		
cotxe		
tocadiscos		
magnetòfon		
televisió		
ràdio		
màquina fotogràfica		
camera de filmar		

3.- Per terme mitjà quantes vegades al mes sols sortir de la comarca per motius de diversió (cine, discoteca, ball, reunions d'amics, esplai, excursions, teatre, etc.)?

☐ cap	☐ quatre
☐ una	☐ més de quatre
☐ dues	☐ altres (explicar) -----

----- |
| ☐ tres | |

4.- Quina quantitat sols gastar cada mes en diversions (cine, espectacles, discoteca, esports, excursions etc.)?

- menys de 500 ptes.
- de 500 a 1000
- de 1001 a 2000
- de 2001 a 3000
- de 3001 a 4000
- de 4001 a 5000
- de 5001 a 6000
- de 6001 a 7000
- de 7001 a 8000
- més de 8000

5.- Quins són els esports que practiques més ? (pots posar-ne tres per ordre de més a menys).

cap

6.- Has sentit parlar d'aquestes entitats?

- Joventuts musicals
- Unió excursionista
- Lliga cultural comarcal d'Osona
- Promotora Torelló
- Omnium Cultural
- SADEI
- Galejadors de la Festa del Pi
- Els Tonis
- La Genissenca
- Museu Episcopal

7.- Quines biblioteques públiques de la comarca has visitat alguna vegada?

8.- Quin és en aquests moments el programa de Televisió que més t'agrada? (pots esmentar-ne més d'un)

9.- Si no curses cap estudi en aquest moment, per quina raó o raons és?

- no tinc temps
- no m'agrada estudiar
- no estic preparat
- no tinc diners per pagar els estudis
- no existeixen a la Comarca els estudis que voldria fer
- ni els hi veig sortida
- altres raons (especificar) -----

- N.P. estic estudiant

10.- A quin municipi treballes? -----

- N.P. (No treballa)

11.- Quant estalvies per terme mitjà cada mes?

- res
 menys de 5.000 ptes.
 de 5.000 a 9.999 ptes.
 de 10.000 a 14.999 ptes.
 de 15.000 a 19.999 ptes.
 + de 20.000
 altres (especificar)

12.- On col.loques els diners que estalvies?

- a alguna caixa
 a algun banc
 els inverteixo en accions, valors etc...
 els guardo a casa
 altres (especificar) -----

 N.P. (no estalvio res)

13.- Si tens un treball fix, fas hores extraordinàries remunera-
des?

- Sí, regularment |
 Sí, a vegades | - quantes a la setmana? -----
 No
 No tinc treball fix

14.- En el teu treball actual, si en tens, hi ha possibilitats de
promoció?

- Sí, forces
 Poques
 No
 Altres respostes (especificar) -----

N.P. (no treballa)

15.- Tens ganes de canviar de feina?

- Sí, moltes
 Bastant
 No gaire
 No

16.- Si has respost afirmativament, pots explicar per quines raons?

17.- A quina edat vas començar a treballar més de quatre hores diàries?

18.- Quin és el sentiment que experimentes més sovint els diumenges a la tarda?

☐ alegria	☐ satisfacció
☐ inquietud	☐ relaxament
☐ aborriment	☐ frustració
☐ nerviosisme	☐ soledat
☐ altres (precisar) -----	

19.- Tens el costum de fumar?

- 1 No solo fumar mai o quasi mai
- 2 Ho faig molt esporàdicament
- 3 Ho faig poc però amb regularitat
- 4 Habitualment fumo força

20.- En els casos 2, 3 i 4, indicar la quantitat setmanal segons aquesta escala.

consum de tabac per setmana

	menys de 40	de 41 a 80	de 81 a 120	de 121 a 160	de 161 a 200	de 201 a 240	de 241 a 280	més de 280
cigarrets negres								
cigarrets rossos								
M. pipes per setmana								
"puros" per setmana								

21.- Quina és la teva opinió sobre la pena de mort?

- només l'admeto en alguns casos molt excepcionals i escassíssims
- s'hauria d'aplicar en cas de delictes molt greus
- s'hauria d'aplicar en tots els casos d'homicidi voluntari
- en sóc totalment contrari
- altres opinions

Nom de l,entrevistador : _____

Durada de l,entrevista : _____

Lloc on s,ha realitzat : _____

Llengüa emprada en el transcurs de l,entrevista : _____

DATA : _____

impressions de l,entrevista : _____

2. CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE LA POBLACIÓ ESTUDIADA

2.1. EDATS

La repartició per edats de la població estudiada, queda sintetitzada en la taula que segueix. La columna de l'esquerra indica la repartició intramostral, la de la dreta, la que s'obté de l'estudi per edats de tota la població d'Osona:

	mostra	població total
	%	%
nascuts el 1960	21,4	19,5
" " 1961	19,7	19,4
" " 1962	22,9	19,8
" " 1963	15,8	20,8
" " 1964	20,3	20,3
total	<u>100</u>	<u>100</u>
	(N= 463)	(N= 102.494)

Hom veurà com la mostra s'assembla notòriament a la distribució real de la població per edats, tret dels nats l'any 1963 en què la diferència és un xic més pronunciada. Tant aquesta darrera desviació com les altres, gairebé insignificants, que es produeixen en la resta d'edats no desvirtuen pràcticament gens sinó que avalen la representativitat per edats de la mostra escollida.

2.2. SEXE, ESTAL CIVIL

La repartició per sexes de la població estudiada és la següent:

	<u>abs.</u>	<u>%</u>
homes	239	51,6
dones	224	48,3
total	<u>463</u>	<u>100</u>

És una distribució perfectament coherent amb la general de la població d'aquestes edats (de 16 a 20 anys).

També és coherent que la distribució per estat civil acusi un total predomini dels solters sobre els casats, circumstància menys freqüent entre les noies:

	solters	casats
homes	99,6	0,4
dones	95,6	4,1
total	97,8	2,2

(N = 463)

La proporció de casats és mínima. Només se'n troben a partir de 18 anys. La capa de les noies de vint anys ja adquireix volums menys negligibles: 6,1% de totes les d'aquesta edat.

2.3. COMARCA I REGIÓ DE NAIXEMENT

	%
Catalunya	93,3
Andalusia, Extremadura, Múrcia	5,4
Resta Estat Espanyol	1,0
Estranger	0,2
total	<hr/> 99,7 (N = 463)

La immensa majoria dels joves no solament són nascuts a Catalunya (93,3%) sinó també a la comarca d'Osona (86,0%). Es tracta, doncs, d'una població predominantment autòctona, quant a lloc de naixement.

La població nascuda a Catalunya prové fonamentalment d'Andalusia i Extremadura. La resta de regions espanyoles tenen una representació mínima. Aquesta població immigrada resideix als municipis grans. Els pobles petits tenen índex força més elevats que

els altres de població nascuda a la comarca.

Entre els més joves (nascuts l'any 1964) hi ha una proporció més alta de nascuts a la comarca d'Osona i a Catalunya i una proporció sensiblement més reduïda de procedents de fora de Catalunya. Aquest fenomen confirmaria la disminució de la immigració aquests darrers anys i, en particular, la minva d'arribada de famílies senceres.

Una característica interessant de la població no nascuda a Catalunya és que no presenta immigrants recents. Tots fa temps que són aquí:

	%
menys d'1 any fins a 2	0
de 3 a 5 anys	10
de 6 a 10 anys	20
+ de 10 anys	70
	<hr/>
	100

(N = 36)

Aquestes dades confirmen novament que, de fa temps, no es produeixen en els pobles de la comarca altes de famílies senceres. Tothom sap, per altra banda, que la immigració és un fenomen social protagonitzat en el seu inici més per solters i casats sense fills que per progenitors amb fills molt joves.

2.4. PROCEDÈNCIA GEOGRÀFICA FAMILIAR

Dèiem fa un moment que entre els joves enquestats només n'hi ha una petita part (un 6,5%) nascuts a fora de Catalunya. La proporció d'immigrants augmenta molt si ens fixem en el lloc d'origen dels seus pares; qüestió en la qual s'obtenen percentatges entorn del 30%. O sigui que, entre els pares, la proporció d'immigrants és molt més alta. Aquests pares corresponen a la capa de població que té avui entre 38 i 48 anys. Deu ser probablement la que ofereix coeficients més alts d'immigració. Permet de pensar així el fet que la immigració equivalia el 1975 a una cinquena part del

conjunt de la població d'Osona, o sigui al 20%. En canvi, entre els pares del jovent estudiant la proporció, com acabem de veure, és força més alta.

El lloc on apareixen més pares immigrants és a Manlleu amb una diferència no menyspreable respecte de Torelló i Vic, i, encara molt més, en comparació amb els altres pobles més petits.

Potser cal remarcar finalment que és lleugerament més freqüent tenir la mare immigrada que no pas el pare, la qual cosa deu significar que la immigració femenina és un xic més alta que la masculina, almenys entre les edats esmentades.

Les regions de naixement dels pares són

	pare	mare
Catalunya	72,4	68,7
Andalusia, Extremadura, Canàries	19,7	24,2
Lleó, Castelles	2,4	1,9
Múrcia	1,7	1,5
Aragó	1,5	0,9
resta Estat Espanyol	2,2	2,7
	<hr/>	<hr/>
total	100	100

L'anàlisi diferencial per edats no ofereix cap variació apreciable a la distribució esmentada.

3. INSTRUCCIÓ: ESTUDIS I LECTURES

3.1. ESTUDIS

3.1.1. Graus i nivells

El panorama escolar del jovent d'Osona objecte d'aquest estudi s'obté amb l'anàlisi dels estudis fets, en curs o abandonats. Ho exposa la taula següent:

	<u>% s/ total</u>		
	fets	en curs	abandonats
Est. primaris o EGB	93,5	0,2	3,5
Batx. elemental	7,8	-	0,4
F.P. de 1 ^{er} grau	21,6	2,6	3,7
B.U.P.	22,5	10,6	4,5
C.O.U.	14,9	2,6	1,1
F.P. de 2 ^{on} grau	3,9	3,7	1,5
Est. de grau mitjà	1,1	1,5	-
Universitaris	0,9	4,8	0,4
Altres	2,6	6,3	0,6

(N = 463)

Aquesta taula posa en relleu alguns detalls de molt interès que enumerarem simplement: proporció petita però existent de joves sense ensenyança elemental, elevat percentatge d'abandó a B.U.P. i F.P. de 1er grau, escassa proporció de joves que accedeixen a l'ensenyament superior (tot i que cal tenir en consideració que n'hi ha que no tenen encara l'edat).

La població menys instruïda resideix als tres municipis més grans, sobretot a Manlleu, població que registra en gairebé tots els graus proporcions lleugerament inferiors a les altres dues vi les més grans, tret de la formació professional de segon grau.

Les dades recollides permeten detectar, encara que només sigui de forma incipient, un fet nou de gran significació al nostre entendre. Es tracta de la situació escolar de les noies i del seu

nivell d'instrucció. Resulta que aquestes avantatgen els nois en gairebé tots els graus i modalitats de l'ensenyament establert. En efecte, si passem els ulls per la taula que segueix ens adonarem fàcilment del canvi que s'està produint. Tret de la formació professional de primer i segon grau i el batxillerat elemental ja desaparegut, en tota la resta de graus i modalitats hi ha més noies que nois que els tinguin acabats o en curs. Fins i tot els abandons són més alts entre els nois que entre les noies. Si en alguns casos la diferència a favor de les noies és petita, en altres és força més notòria. On el signe de l'evolució és més significatiu és en l'apartat dels estudis en curs. Fixem-nos com les noies avancen gairebé sempre els nois. Això vol dir, per exemple, i la taula ho demostra, que a la comarca d'Osona hi ha més noies que nois amb carrera universitària acabada o en curs (sempre, naturalment, entre les edats que estudiem).

Estudis per sexe

	fets		en curs		abandonats	
	H	D	H	D	H	D
Primaris o E.G.B.	92,1	95,1	-	0,4	4,2	2,7
Batxillerat elemental	8,8	6,7	-	-	-	0,8
F.P. de 1 ^{er} grau	21,7	21,4	2,9	2,2	5,8	1,3
B.U.P.	20,9	24,1	9,6	11,6	4,6	4,5
C.O.U.	12,9	16,9	1,7	3,6	1,7	0,4
F.P. de 2 ^{on} grau	4,6	3,1	2,5	4,9	2,1	0,9
Est. de grau mitjà	0,4	1,8	0,8	2,2	-	-
Universitaris	0,8	0,9	3,7	5,8	0,8	-
Altres	1,7	3,6	6,3	6,2	0,4	0,9

(H. N = 239. D. N = 224)

La constatació important que ens ha permès de fer la taula anterior, en la qual s'especifica quins estudis fan o han fet cada un dels individus de la mostra, ve corroborada per la que oferim tot seguit, en què figura el nivell més alt d'estudis assolit pels entrevistats distingint els homes de les dones.

Estudis acabats. Nivell més alt assolit, per sexes

	H	D
E.G.B., est. primaris,		
Batx. elemental	37,6	31,7
F.P. 1 ^{er} grau	15,1	13,8
Batx. sup. B.U.P., C.O.U.	24,7	29,0
F.P. 2 ^{on} grau	7,5	7,1
Estudis de grau mitjà	0,8	4,9
Estudis universitaris	4,6	5,8
	(N = 239)	(N = 224)

El lector d'adonará de la significació d'aquesta taula: hi ha més nois que noies que s'han quedat als nivells més baixos de l'ensenyament. La relació és inversa pel que fa als nivells més alts: hi ha més noies que nois que els hagin assolit.

Una altra dada interessant que posa en relleu el nostres estudi i que confirma estadísticament allò que tots intuïm, donada l'evolució social produïda aquests darrers anys, és la següent: cada vegada és més gran el nombre de joves que posseeix, com a mínim, l'ensenyança primària completa. Concretament en el nostre cas, resulta que gairebé un 10% dels qui tenen 19-20 anys no tenen l'ensenyança primària completa, mentre que aquests mateixos només són un 3% entre el jovent de 16 anys.

Aquesta mateixa constatació és corroborada i completada per la taula següent en què, per edats, és exposat el grau més alt d'instrucció assolit per cada un dels entrevistats al moment de l'enquesta.

Estudis. Nivell més alt assolit, per edats.

	16 anys	17 anys	18 anys	19 anys	20 anys	total
E.G.B., Prim., Batx. elem.	34,0	27,4	40,6	33,0	36,4	34,8
F.P. 1 ^{er} grau	25,5	13,7	9,4	11,0	13,1	14,5
Batx. sup., B.U.P., C.O.U.	34,0	39,7	30,2	22,0	11,1	26,8
F.P. 2 ^{on} grau	3,2	4,1	9,4	9,9	9,1	7,3
Est. de grau mitjà	--	1,4	1,9	6,6	4,0	2,8
Est. Universitaris	--	--	1,9	6,6	16,2	5,2
Altres estudis	3,2	12,3	4,7	11,0	10,1	8,0

3.1.2. Tipus de centres freqüentats

Quant al tipus de centres on el jovent d'Osona ha cursat o cursa els diferents nivells d'estudis, hem recollit i sintetitzem les següents dades:

	religiós	privat	estatal
E.G.B.	52,4	18,3	29,3
F.P. 1 ^{er}	30,7	28,4	40,7
B.U.P.	28,7	22,4	48,8
C.O.U.	16,3	11,6	72,1
F.P. 2 ^{on}	22,5	20,0	57,5
Univ.	--	--	100

De la taula anterior es dedueix clarament que la incidència de l'escola religiosa és molt notòria pel que fa l'E.G.B., mentre que disminueix, a benefici sobretot de l'estatal, en els altres nivells de l'ensenyament. Els centres privats no religiosos no experimenten aquesta disminució i es mantenen gairebé en tots els graus, fora de l'universitari, entre 20 i 30%. La tendència a la puja de l'escola estatal es fa perfectament evident, puix atreu, primer, majories relatives, després absolutes, fins arribar a la totalitat en el cas d'estudis universitaris.

3.2. LECTURES

3.2.1. Premsa

Primera constatació important: quasi la meitat del jovent no llegeix gairebé mai el diari. Una altra proporció molt considerable (entorn del 40%) només el mira de tant en tant. Els lectors habituals de diaris són una minoria molt petita que oscil·la pels volts del 13%.

A Manlleu i als municipis més petits de la mostra és on hi ha més jovent que no llegeix el diari.

És més freqüent la lectura de revistes, sense precisar-ne l'assiduitat. Predominen àmpliament les de xafardeig i actuali-

tat general, seguides de lluny per les esportives, els còmics i les d'humor. De totes maneres pot resultar revelador que 22% no citen cap revista de lectura més o menys assídua, 26% n'esmenten una, 32% dues, i 20%, tres revistes.

Tant la lectura de diaris, com la de revistes pugen amb l'edat. Les revistes de xafardeig són més esmentades pels més joves.

El diari és més llegit pels nois que per les noies. Aquestes, en canvi, citen més revistes que els nois, especialment les de xafardeig, i gairebé cap de les esportives, molt més freqüents entre els nois.

3.2.2. Llibres

Es més freqüent la lectura de llibres que no pas de premsa. En el moment de l'enquesta llegien algun llibre una mica més de la meitat dels joves entrevistats, proporció que no deixa de ser relativament optimista. Com també ho és, igualment de forma relativa, la de títols catalans dels llibres de lectura:

	%
llegeixen algun llibre en català	25,7
" " " " castellà	73,1
" " " " altres llengües	1,2
	<hr/> 100 (N= 249)

A remarcar que es llegeix tres vegades més en castellà que en català.

Manlleu és el lloc on es llegeix menys (42% de tot el jovent de la població) i menys també en català (15,7% d'entre els que llegeixen algun llibre). A Centelles-Taradell-Tona es llegeix més que enlloc, mentre que Torelló destaca per la lectura en català:

Lectura de llibres en general i per llengües

	llegeixen %	en català %	en castellà %	altres llengües %
Vic	61	26,6	71,4	1,9
Manlleu	42	15,7	84,2	-
Torelló	60	34,1	65,8	-
Centelles-Taradell-Tona	66	30,0	68	2,0

La novel·la és el gènere més llegit (77,4%) seguit de l'assaig científic, polític i artístic (8%). Només un 2,4% dels que llegeixen esmenten algun llibre de poesia.

La lectura de llibres és molt més habitual entre les noies (62%) que entre els nois (46%). La variable sexe no té incidència en la llengua en què es llegeix; sí, en canvi, en la temàtica: les noies lectores llegeixen molts més novel·ls i menys poesia i assaig que els nois.

L'anàlisi per edats fa veure que la lectura de llibres és una mica més freqüent entre els més joves, els quals també llegeixen més en català.

Ho mostra la taula següent:

Lectura de llibres per edats

	no en llegeix %	llegeix en català	llegeix en castellà
16 anys	42,6	31,4	68,5
17 anys	39,7	31,8	68,1
18 anys	48,1	18,8	81,1
19 anys	47,3	27,6	72,3
20 anys	51,5	20,9	79,1

No s'observa incidència clara de l'edat en la temàtica de lectura.

4. RELIGIÓ

4.1. EXISTÈNCIA DE DÉU I D'UNA ALTRA VIDA

La joventut de la comarca d'Osona es mostra majoritàriament creient en l'existència de Déu (74,1%). Els ateus declarats són una minoria no menyspreable (13%), semblant al nombre d'aquells que en dubten, de l'existència de Déu (11,2%). Només un 1,3% diuen que no es plantegen o no els interessa la qüestió.

L'acceptació tan majoritària de l'existència de Déu es redueix notablement quan es tracta de la creença en una vida després de la mort. Només afirma creure-hi el 46%, augmenten els qui dubten (25%) i també els qui declaren no creure-hi (27,6%).

4.2. PERTINENÇA I PRÀCTICA RELIGIOSES

La davallada és encara més pronunciada en la qüestió de la pertinença voluntària a una religió concreta. Si els qui se senten membres de l'Església Catòlica es mantenen en una proporció semblant a aquells que creuen en l'existència d'una altra vida (49,5%), els qui no se senten vinculats a cap religió són el 47,5%.

Quan realment les proporcions es capgiren és en la qüestió de la pràctica religiosa. La meitat afirmen no practicar gens cap religió, mentre que l'altra meitat es reparteix, quasi a parts iguals, entre una pràctica assídua (26%) i irregular (23%).

El municipi que presenta l'índex més baix en creença, adhesió i pràctica religioses és Manlleu.

En qüestions religioses el sexe es mostra una variable de molta incidència.

Creença en l'existència de Déu per sexes

	nois %	noies %
Sí	65,7	83,1
Dubto	9,2	4,9
No ho sé	5,4	2,7
No	17,1	8,0
No em preocupa	2,1	0,4
	(N = 239)	(N = 224)

Les noies es mostren molt més creients que no pas els nois en l'existència de Déu. Només cal veure les diferències existents en les freqüències obtingudes en les respostes sí i no.

La diferència constatada, segons el sexe dels opinants, en aquesta qüestió, perdura en la resta de preguntes referents a la religió però amb tendència a minvar. Ho podem veure en les taules següents:

Creença en una altra vida, segons sexes

	nois %	noies %
Sí	38,1	54,0
Dubto	9,6	12,0
No ho sé	18,4	8,5
No	30,1	25,0
No em preocupa	2,9	0,4
	(N = 239)	(N = 224)

Hi ha moltes més noies que nois que creuen segura l'existència d'una altra vida. La taula que acabem de presentar presenta unes diferències internes respecte a la taula anterior que el lector sens dubte remarcarà.

Sentir-se membre d'alguna religió, per sexes

	nois %	noies %
No	52,3	42,4
Sí, catòlic	44,3	54,9
Sí, altres reli gions o sectes	3,1	1,6
	<u>100</u>	<u>100</u>
	(N = 239)	(N = 224)

Encara que les diferències entre sexes es van escurçant, en comparació amb qüestions anteriors, hi ha més noies que nois que es consideren vinculats a alguna religió.

Pràctica d'alguna religió, per sexes

	nois %	noies %
Sí, del tot	4,6	7,6
Sí, força	15,0	25,0
No gaire	23,1	22,8
No, gens	57,3	43,3
	(N = 239)	(N = 224)

Hom deixarà expressament a judici dels enquestats què es podia entendre per pràctica religiosa. És, doncs, una qüestió, com moltes d'altres d'aquest apartat, resposta de forma molt subjectiva. Hom veurà que les respostes són molt coherents amb les de la qüestió anterior.

Novament les noies es mostren més practicants que els nois.

En totes les qüestions religioses hi ha una edat que apareix com la més crítica. És als divuit anys on es troben menys creients en Déu, més ateu i agnòstics, menys creients en una altra vida, menys adherents a una religió i menys practicants. Convé també subratllar que l'edat immediatament anterior, 17 anys, tot i que

no d'una forma tant clara, presenta l'actitud més favorable a les qüestions religioses. Després dels 18 anys s'observa una certa represa que no sol arribar mai a les cotes dels 17 anys. Als 16 anys els comportaments són força irregulars d'una qüestió a l'altra.

5. LENGUA

5.1. LENGUA FAMILIAR

Les llengües parlades habitualment entre les famílies d'Oso_{na} queden reflectides proporcionalment així:

	%
català	72,1
castellà	24,2
totes dues	1,3
més català que cas _{tellà}	1,1
més castellà que ca _{talà}	1,3
	<hr/>
total	100 (N = 463)

No cal subratllar el predomini absolut de la llengua catalana entre les famílies dels joves entrevistats.

A Manlleu la proporció de famílies castellanoparlants (39%) és força més elevada que a la resta dels municipis estudiats: Vic (25,3%), Torelló (25,4%), Centelles-Taradell-Tona (10,1%) i els pobles més petits (3,2%).

5.2. LENGUA PERSONAL

Aquest predomini absolut del català encara augmenta quan passem a esbrinar en quina llengua els joves diuen que s'expressen més fàcilment de paraula. Heus ací les proporcions que resulten

	%
en català	74,1
en castellà	16,0
en totes dues	9,7
	<hr/>
	100 (N = 463)

Aquesta distribució fa veure com els catalanoparlants d'Oso na oscil·len entre el 75 i el 80% de la població juvenil, mentre que els castellanoparlants ho fan entorn del 20-25%. També mostra el procés d'integració lingüística que s'està operant. Només cal recordar que un 30% dels pares dels entrevistats són nascuts fora de Catalunya.

Si la diferència home-dona no influeix lògicament per res en la llengua familiar, sí que ho fa en la segona qüestió. Proporcionalment hi ha més noies que s'expressen en català que nois, encara que la diferència no sigui notable. Aquest fet poc perceptible en conjunt, s'accentua força més quan es tracta de l'anàlisi de la submostra dels fills de famílies immigrades. L'explicació, doncs, del fet general constatat ens és donada per aquesta circumstància: les noies filles de famílies immigrades parlen més fàcilment i ràpida el català que els nois. En parlarem, amb dades, més endavant.

De l'anàlisi per edats de la població juvenil en funció del fet d'expressar-se més fàcilment en una o altra llengua sembla deduir-se'n tímidament un fet: disminució del castellà a mida que puja l'edat. També aquí creiem que l'explicació està relacionada amb els immigrants i els seus fills. Reprendrem aquest punt ben aviat.

Però abans acabarem aquest apartat general sobre la llengua amb una referència a l'escriptura. Es demanà a tots els catalanoparlants en quina llengua escribien les notes curtes personals (anotacions a l'agenda, llistes d'encàrrecs i compres...) i les cartes als amics catalans. El resultat en la consulta és aquest:

	%
sempre en castellà	24,7
sempre en català	57,2
més en català que en castellà	5,6
més en castellà que en català	8,9
igual en totes dues	3,5
	<hr/>
	100 (N = 428)

Hom veurà clarament com en aquest punt la utilització del català és àmpliament majoritària. Remarquem tot seguit que entre les noies la proporció que escriu en català és més alta. En aquest punt hom observa també una lleugera tendència per part dels més joves a escriure en català.

3.3. LLENGUA I IMMIGRACIÓ

Dels 80 joves fills de famílies castellanoparlants n'hi ha

2,5% que no entenen gens el català
2,5% que l'entenen molt poc
18,8% que diuen entendre'l força
75,0% que afirmen que l'entenen del tot.

El grau d'integració lingüística que aquestes xifres mostren és tan evident que no calen comentaris.

Si d'entendre el català passem a la capacitat de parlar-lo, les proporcions són les següents:

5% : no el parla gens
22,5% el parla poc
30,0% el parla força
38,5% el parla sense dificultat

Si el coneixement passiu de la llengua catalana era tan alt, el coneixement actiu oral és també notable entre els immigrants de primera i segona generació, ja que més de dues terceres parts s'hi poden expressar amb cap o poca dificultat. Els qui no el parlen gens són més aviat excepció.

És interessant de consignar que si, pel que es refereix a la comprensió del català, no hi ha diferències entre noies i nois immigrants o fills d'immigrants, sí que n'hi ha, i molta, en la capacitat de parlar-lo. Heus ací les dades:

Saben parlar català

	Nois %		Noies %	
gens	5,0	} 40,0	5,4	} 16,2
poc	35,0		10,8	
força	22,5	} 60,0	40,5	} 83,7
del tot	37,5		43,2	
	<hr/> 100		<hr/> 100	

Encara que la majoria absoluta de cada sexe es situa a la part positiva de la distribució, les noies presenten proporcions molt més elevades.

No volem aquí llençar hipòtesis per explicar aquest fet, car no entra en el nostre objectiu, però creiem que és important de deixar-ne constància.

L'anàlisi per edats dels immigrants no deixa entreveure distribucions prou significatives, tot i que més aviat sembla que el coneixement passiu i actiu és més freqüent entre els grans que entre els més joves.

6. OCUPACIÓ

6.1. DEDICACIÓ

A què es dediquen els joves de 16 a 20 anys de la comarca d'Osona? La mostra representativa analitzada permet fàcilment de saber-ho:

	%
treballen només	46,4
treballen i estudien	23,8
només estudien	21,9
busquen feina	5,2
no fan ni volen fer res	1,7
altres (servei militar,...)	0,8
	<hr/> 100 (N = 463)

La meitat, doncs, aproximadament, exerceix una professió o ofici; l'altra meitat és formada per aquests grups: aquells que treballen i estudien (23%), els qui es dediquen exclusivament a l'estudi (22%), aquells que busquen feina (parats: 5%) i un residu que no fan ni una cosa ni altra (1,7%).

Els joves que treballen de forma exclusiva o no, en el conjunt de la comarca equivalen al 70%.

La proporció entre els qui treballen i els qui no ho fan presenta oscil.lacions segons municipis:

	<u>treballen</u>	<u>no treballen</u>
Vic	70,9	29,1
Manlleu	72,0	28,0
Torelló	64,8	35,2
Centelles-Tara		
dell-Tona	72,2	27,8
Municipis petits	93,5	6,5

Després dels municipis petits, on pràcticament tot el jovent treballa (a temps total o parcial), els municipis amb proporcions més altes de jovent que treballa són Manlleu i el conjunt Centelles-Taradell-Tona. Torelló és el municipi on proporcionalment hi ha menys jovent que treballa. Vic es troba situat entorn de la mitjana.

Abans de continuar, hem de dir que les xifres referents a l'atur, tot i essent ja relativament notòries tal com queden consignades a la taula anterior, encara ho són en realitat més, puix hi ha un atur dissimulat per la situació de molts joves que, o bé estudien quelcom mentre busquen feina, o bé tenen feines ocasionals o parcials però no fixes ni totals.

	<u>estudien</u>	<u>no estudien</u>
	%	%
Vic	53,8	46,1
Manlleu	35,0	65,0
Torelló	45,0	54,9
Centelles-Taradell-Tona	53,2	46,8
Pobles petits	41,9	58,0

Els llocs on, independentment de si, a més de treballar, hi ha més jovent que segueix alguna classe d'estudis són Vic i Centelles-Taradell-Tona. En aquests municipis més de la meitat del jovent de 16 a 20 anys realitza alguns estudis. Les proporcions baixen progressivament en la resta de municipis per aquest ordre: Torelló, pobles petits de la mostra, Manlleu.

Si ens fixem en l'exclusivitat d'aquestes dues ocupacions, o sigui, en aquells que es dediquen exclusivament a l'estudi i no treballen, i en aquells que només treballen sense cursar cap estudi, resulta la següent distribució:

	<u>estudien exclu</u> <u>sivament</u>	<u>treballen exclusi</u> <u>vament</u>
	%	%
Vic	26,7	40,6
Manlleu	19,0	56,0
Torelló	22,5	46,5
Centelles-Tara		
dell-Tona	20,3	43,0
Pobles petits	6,5	58,1

Vic és el municipi on hi ha més joves que no fan res més que estudiar; segueix Torelló, els tres municipis mitjans de Centelles-Taradell-Tona, ve després Manlleu i, finalment, els municipis més petits, on el jovent dedicat exclusivament a l'estudi és escassíssim.

Analitzant la qüestió per sexes, hom s'adona que hi ha diferències rellevants: hi ha moltes més noies que nois que es dediquen exclusivament a estudiar (25,2% i 18,9% respectivament). En canvi, és més freqüent entre els nois dedicar-se exclusivament a treballar (49,0% del total de nois només treballen, mentre que en les noies la proporció és de 43%). Els casos de combinació simultània d'estudi i treball són més nombrosos entre les noies (25,6%) que entre els nois (18,4%).

Resumint totes aquestes dades resulta la següent distribució realment significativa:

	<u>nois</u>	<u>noies</u>
	%	%
estudien (treballant o no)	39,0	52,5
treballen (estudiant o no)	67,0	69,5
exclusivament dedicats a l'es		
tudi	17,2	25,1
exclusivament dedicats al tre		
ball	49,6	43,1

en la qual apareix que hi ha tantes noies com nois que treballen i, en canvi, moltes més noies que nois que estudien. Per altra

part, hi ha més noies que nois amb dedicació exclusiva a l'estudi, i a l'inrevés, pel que fa al treball.

Una altra conclusió que es desprèn de l'anàlisi per sexes és que l'atur afecta molt més els nois (4,6% del total) que les noies (1,8%). Ja hem dit abans que l'atur real és força més alt del que indiquen aquestes xifres.

Tant la dedicació al treball com a l'estudi poden variar molt segons l'edat. Ens ho indica la taula següent:

	16	17	18	19	20
	<u>anys</u>	<u>anys</u>	<u>anys</u>	<u>anys</u>	<u>anys</u>
	%	%	%	%	%
només estudien	39,4	27,4	20,0	18,9	15,2
només treballen	33,0	38,4	48,6	53,3	56,6
treballen i estudien	23,4	28,7	20,0	30,3	16,1
parats	3,2	2,7	8,6	4,4	6,1
no fan res	1,1	2,7	1,9	--	3,0

Aquestes xifres posen en evidència com puja amb les edats la proporció d'aquells que treballen de forma exclusiva i, a l'inrevés, baixen els qui només estudien. Aquestes evolucions, per altra part tan lògiques, ja no es donen quan es tracta de la combinació estudi-treball, circumstància que amaga sovint una situació laboral d'atur.

6.2. SECTORS D'OCUPACIÓ

Heus ací el quadre on es reflecteixen els sectors d'ocupació laboral del jovent de la comarca, que treballa de forma total, exclusiva, parcial o compartida:

	<u>total</u>	<u>nois</u>	<u>noies</u>
	%	%	%
indústria	57,9	64,4	50,0
comerç	22,3	14,9	30,1
construcció	5,5	7,5	1,9
agricultura	3,4	6,9	0,6
treballs ocasionals	3,4	1,1	3,2
professió liberal	1,5	0,5	2,6
organismes oficials	1,2	1,1	1,3
ensenyament	0,3	--	0,6
transport	0,3	--	0,6
feines domèstiques	0,2	0,5	2,6
altres, no especificats	3,9	2,9	6,4
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
(N = 328)	100	100	100

El predomini absolut de la indústria és seguit a gran distància pel comerç i la construcció. Hom constata que la indústria sola dóna feina a més jovent que tots els altres sectors junts.

Per sexes hi ha diferències notables quant als sectors d'ocupació. Les noies es col·loquen més que els nois en el comerç, els treballs ocasionals (cangur...), les professions liberals (assistents socials, fisioterapeutes...) i les feines domèstiques. Els nois abunden més que les noies en la indústria, la construcció i l'agricultura.

6.3. TREBALLADORS PER COMPTE PROPI I D'ALTRI

De tots els joves que exerceixen alguna activitat laboral completa o parcial (que són el 70% de tots els entrevistats), una minoria notable, equivalent al 22%, ho fa per compte propi o familiar. La resta, 78%, ho fa per compte d'altri. Aquestes proporcions varien lleugerament amb el sexe:

	<u>nois</u>	<u>noies</u>
	%	%
per compte propi	24,4	19,8
per compte d'altri	75,6	80,1
total que treballa	<u>100</u>	<u>100</u>

Entre aquells que treballen per compte propi o familiar, predominen les dedicacions a la indústria i al comerç; segueixen a més distància l'agricultura i els treballs ocasionals.

6.4. CATEGORIA SOCIOLABORAL

Si passem a analitzar la categoria sociolaboral del jovent que treballa, trobem la següent distribució de conjunt:

	<u>%</u>
obrer no qualificat (aprenent, ajudant, peó...) de la indústria	41,1
administratius o auxiliars	15,6
assalariats del comerç (dependents...)	15,0
obrers qualificats de la indústria	11,1
treballs ocasionals	3,9
agricultura (explotació familiar)	3,0
obrers no qualificats sector serveis	2,7
agricultor assalariat	1,2
altres	6,4
(N = 333)	<u>100</u>

La categoria sociolaboral del jovent és, com es pot veure a la taula anterior, més aviat baixa. Segurament hi influeix el fet que les xifres presentades inclouen també aquells que fan feines parcials i ocasionals.

La categoria sociolaboral varia, a vegades notòriament, segons el sexe i l'edat. Pel que fa al sexe observem algunes carac

terístiques específiques. Les posa en relleu la taula que segueix:

	<u>nois</u>	<u>noies</u>
	%	%
obrer qualificat	15,7	7,0
obrer no qualificat	48,8	37,6
assalariat comerç o depe-		
nent	8,4	22,3
administratiu o auxiliar	12,4	19,1
treballs ocasionals	1,7	6,4

Observant les categories professionals per edats, hom d'asona que a mida que puja l'edat augmenta la qualificació i tendeix a disminuir la no qualificació, així com el nombre d'assalariats del comerç. En canvi, es produeix una neta progressió dels administratius. Vegem-ho amb números:

Tipus de treball per edats

	16	17	18	19	20
	<u>anys</u>	<u>anys</u>	<u>anys</u>	<u>anys</u>	<u>anys</u>
	%	%	%	%	%
obrers qualificats	1,8	6,3	11,8	17,4	16,0
obrers no qualificats	49,0	54,2	44,7	31,1	35,9
assalariats comerç	22,6	18,7	13,1	13,7	10,6
administratius o auxiliars	9,3	12,5	13,0	15,0	25,3
treballs ocasionals	7,5	-	6,5	-	5,3

Fixem-nos en un detall de la taula que acabem de presentar: a 20 anys encara hi ha una proporció motl considerable de jovent que exerceix una activitat no qualificada.

Heus ací finalment la repartició proporcional entre els qui treballen i els qui no ho fan per edats:

	<u>no treballen</u>	<u>treballen</u>
	%	%
16 anys	43,6	56,4
17 anys	38,8	61,2
18 anys	28,3	71,7
19 anys	12,0	88,0
20 anys	24,2	75,8

6.5. TEMPS DEDICAT AL TREBALL

Fins ara hem dedicat la nostra atenció a analitzar l'ocupació laboral i escolar dels joves, així com els sectors i les categories sociolaborals. No sempre hem distingit els que treballen parcialment dels qui ho fan a ple temps. Ara veurem amb més detall aquesta darrera qüestió. Ho farem fixant-nos en el temps que el jovent dedica a activitats laborals. La classificació i distribució són aquestes:

hores setmanals de treball

	<u>%</u>	<u>% cumulatiu</u>
menys de 10 h.	2,5	2,5
de 10 a 15 h.	2,5	5,0
de 15 a 20 h.	2,5	7,5
de 20 a 25 h.	5,9	13,4
de 25 a 30 h.	6,5	19,9
de 30 a 35 h.	6,8	26,7
de 35 a 40 h.	5,6	32,3
de 40 a 45 h.	41,9	74,2
de 45 a 50 h.	15,8	90,0
més de 50 h.	9,9	100

(N = 333)

La taula mostra com una tercera part del jovent que treballa no fa una jornada laboral completa puix no arriba a les 40 hores setmanals. La fan completa (de 40 a 45 hores) el 41,9%.

Resta encara un 25% que treballa més de 45 hores cada setmana.

Ara podem ja saber la distribució general del jovent de 16 a 20 anys en funció de la dedicació al treball:

	<u>%</u>
no tenen cap activitat laboral	28,3
treballen a temps parcial	23,9
treballen a temps total	47,8
total joves (N = 463)	<u>100</u>

Les dones es distingeixen netament dels homes en el nombre d'hores d'ocupació laboral. Vegeu com, a l'inici de la taula següent, les noies sempre són més nombroses que els nois. En canvi, de les 35 hores en amunt d'activitat laboral setmanal, els nois les avantatgen notablement. Aquest fet deu significar que les noies es troben en una situació laboral menys "regular" que els nois.

hores setmanals treballades per sexes

	<u>nois</u>	<u>noies</u>
	<u>%</u>	<u>%</u>
menys de 10 h.	2,3	2,6
de 10 a 15 h.	0,6	4,6
de 15 a 20 h.	1,8	3,3
de 20 a 25 h.	1,8	11,2
de 25 a 30 h.	4,7	8,6
de 30 a 35 h.	5,3	8,6
de 35 a 40 h.	4,1	7,2
de 40 a 45 h.	45,9	37,5
de 45 a 50 h.	18,2	13,1
més de 50 h.	15,9	3,3

El quadre següent presenta la mateixa qüestió d'hores setmanals treballades a partir de les edats dels joves entrevistats. Hom remarcarà, com a dada significativa, que hi ha més joves que grans que fan més de 50 h. setmanals de treball.

hores setmanals treballades per edats. Resum

	<u>16</u> <u>anys</u> %	<u>17</u> <u>anys</u> %	<u>18</u> <u>anys</u> %	<u>19</u> <u>anys</u> %	<u>20</u> <u>anys</u> %
- 10 h.	7,6	--	2,7	--	2,7
de 10 a 20 h.	3,8	6,1	6,9	5,2	2,7
de 20 a 30 h.	15,3	18,3	11,1	9,1	11,1
de 30 a 40 h.	11,5	12,2	12,5	16,8	8,3
de 40 a 50 h.	50,0	46,9	54,1	61,0	70,8
+ 50 h.	11,5	16,3	12,5	7,7	4,1

6.6. SATISFACCIÓ LABORAL

Interrogats sobre si els agrada el seu treball, els joves responen de la següent manera:

	%
molt	32,2
força	43,1
no gaire	18,7
gens	4,5
altres	1,5
	<hr/>
	100 (N = 332)

El grau de satisfacció laboral que es desprèn d'aquesta distribució és força elevat, encara que prop d'un 25% responguin de manera més aviat negativa.

No cal oblidar que sovint, i potser entre els joves encara

més, la qüestió és tenir-ne, de treball. Aquesta circumstància pot comptar en el judici positiu consignat.

Les noies mostren un grau menys elevat de satisfacció que els nois. Per edats, en canvi, no s'observen diferències significatives.

6.7. TREBALLS TINGUTS

Un fet interessant a consignar és que gairebé la totalitat del jovent de les edats estudiades ha treballat alguna vegada d'una forma o d'una altra. S'hi comprenen fins i tot aquells que ara només estudien i no tenen cap activitat laboral. Només un 14,7% (= 68) entre 463 no han treballat mai. La resta (els qui han treballat o treballen), han tingut les ocupacions, entre sempre, que s'especifiquen:

	%
1 treball	53,6
2-3 treballs	41,0
4-5 treballs	4,3
6-7 treballs	0,8
8-9 treballs	0,3
	<hr/>
	100 (N = 395)

Les xifres que precedeixen posen en evidència la mobilitat laboral de molts joves. Només cal veure com, entre 16 i 20 anys, gairebé la meitat han tingut més d'un treball.

Les nostres informacions fan veure com és més freqüent entre les noies no haver treballat mai, que no pas entre els nois. Mentre aquests són un 12,1% del conjunt, les noies són un 17,4%.

El tema està naturalment molt lligat amb l'edat. Com més joves, més nombrosos són els qui no han treballat mai (28% a 16 anys). La proporció va baixant fins arribar a l'11% entre els

qui tenen 20 anys, xifra relativament alta, per altra part.

Però allà on es pot veure millor la problemàtica laboral del jovent és en les taules següents:

treballs fixos tinguts amb assegurances socials i contracte indefinit

	%
mai cap	55,8
un treball	37,3
de 2 a 5 treballs	6,8
	<hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> 100 (N = 395)

Recordem que aquestes xifres comprenen tots aquells que treballen o ho han fet alguna vegada. Val a dir, doncs, que la majoria absoluta de joves no ha tingut mai un treball estable regular.

El panorama és encara més alarmant si analitzem el fet edat per edat:

treballs fixos tinguts amb assegurances i contracte indefinit

	<u>mai cap</u>	<u>algun(s)</u>
	%	%
16 anys	80,6	19,4
17 anys	59,3	40,6
18 anys	59,5	40,4
19 anys	50,0	50,0
20 anys	36,3	63,6

Encara que, amb l'edat, disminueixen els qui no han tingut un treball plenament estable, circumstància que apareix clarament en les xifres, les proporcions són enormes a totes les edats, fins i tot entre els de 20 anys.

7. ECONOMIA

Després d'exposar el panorama laboral del jovent d'Osona, entrem en el camp dels ingressos. Ja sabem des de l'inici que gairebé un de cada tres joves depèn íntegrament, des del punt de vista econòmic, de la seva família, puix no té cap activitat laboral lucrativa.

7.1. INGRESSOS

Ens referirem, doncs, en les indicacions que seguiran, només a aquells joves amb ingressos per causa de treball personal. Els guanys declarats per part dels qui treballen són els següents:

	<u>%</u>
- 5.000 pts. mes	5,4
de 5 a 10 mil "	8,6
de 10 a 15 " "	9,1
de 15 a 20 " "	13,5
de 20 a 25 " "	21,5
de 25 a 30 " "	18,9
de 30 a 35 " "	12,3
de 35 a 40 " "	5,4
de 45 a 50 " "	2,7
de 50 a 55 " "	1,8
de 55 a 60 " "	0,0
de 60 a 65 " "	0,5
total	<hr/> 100 (N = 333)

Els ingressos més baixos corresponen lògicament a aquells joves que tenen activitats laborals ocasionals i esporàdiques (cangur, classes particulars, treballs de temporada...). També entren en aquest apartat alguns nois i noies que treballen gairebé sempre de forma parcial, a casa seva.

La immensa majoria dels joves té uns ingressos mensuals que oscil·len entre les 15 i les 35 mil ptes. Són molt pocs els qui sobrepassen aquesta darrera xifra.

Encara que sigui una pura mesura estadística, pot ser interessant saber que l'ingrés mitjà dels joves d'Osona que tenen alguna activitat laboral total o parcial, es situa una mica per sobre de les 22.000 ptes. mensuals.

Heus ací una síntesi del nivell d'ingressos laborals del jovent osonenc:

	%
menys de 15.000 ptes. al mes	23,1
de 15.000 a 35.000 ptes. al mes	66,2
més de 35.000 ptes. al mes	10,4

Per municipis allà on hi ha més joves amb ingressos alts és Manlleu. Segueixen Torelló, Vic i els municipis més petits. Potser cal aclarir que aquestes indicacions no signifiquen necessàriament que els sous són més alts a Manlleu, sinó que aquest municipi té una proporció més alta de joves que treballen a ple temps.

ingressos per pobles

	<u>Vic</u>	<u>Manlleu</u>	<u>Torelló</u>	<u>Centelles-Taradell-Tona</u>
menys de 15.000	27,1	11,1	21,7	36,8
de 15.000 a 30.000	52,7	65,2	56,5	40,3
de 30.000 a 45.000	17,8	19,4	21,7	19,3
+ de 45.000	2,3	4,1	--	3,5

Si analitzem els ingressos mensuals en funció del sexe, apareix una diferència clara a favor dels nois, o sigui, la proporció de noies que tenen ingressos mensuals baixos és força més

alta que la de nois. I a la inversa: hi ha molts més nois que noies, d'entre els que treballen, que tenen ingressos mensuals superiors a les 35.000 ptes.

Heus ací les dades resumides:

	nois %	noies %
menys de 15 mil ptes.	16,6	30,0
de 15 a 35 " "	68,4	64,7
més de 35 " "	14,9	5,1
	<hr/> 100	<hr/> 100

Els ingressos mensuals mitjans per sexes es situen a 24.000 ptes. per als nois i a 20.000 per a les noies, aproximadament.

Si analitzem els ingressos d'aquells que treballen de forma total o parcial tenint en compte les diferents edats, resulta la taula següent:

Ingressos per edats

	<u>16</u> <u>anys</u> %	<u>17</u> <u>anys</u> %	<u>18</u> <u>anys</u> %	<u>19</u> <u>anys</u> %	<u>20</u> <u>anys</u> %
- 10.000 ptes.	33,3	20,0	5,4	9,2	9,2
de 10 a 20.000 ptes.	33,3	26,0	29,7	15,8	13,1
de 20 a 30.000 ptes.	27,7	46,0	39,2	42,1	46,0
de 30 a 40.000 ptes.	3,7	6,0	18,9	26,3	25,0
de 40 a 50.000 ptes.	1,8	2,0	6,7	6,5	3,9
de 50 a 60.000 ptes.	-	-	-	-	1,3
‡ de 60.000 ptes.	-	-	-	-	1,3

Els ingressos més alts, com és lògic, els tenen les edats superiors, mentre que els més baixos corresponen a les inferiors.

Encara que només sigui una mesura estadística, amb grans variacions segons els casos, és interessant el càlcul d'ingressos mitjans per a cada edat:

	<u>ingrés mitjà dels qui treballen</u>
16 anys	16.600 ptes.
17 anys	19,400 "
18 anys	24.000 "
19 anys	25.500 "
20 anys	26.500 "

7.2. DESPESES

Què fan els joves dels seus diners? Aquesta és una qüestió realment interessant que equival a esbrinar els hàbits d'estalvi i de consum del jovent. No és que, en plantejar aquest estudi, ens proposéssim de fer-ne una anàlisi exhaustiva. No era pas aquest el nostre objectiu en una investigació tan ampla com la que hem realitzat. Però alguns indicadors introduïts permeten fer-se'n una idea força precisa.

7.2.1. Família

Començarem per esbrinar quina és la relació econòmica que s'estableix entre els joves i la seva família.

La primera observació que apareix és que una proporció considerable de joves de 16 a 20 anys depenen íntegrament, des del punt de vista econòmic, de la seva família. Aquesta proporció és exactament el 28% de tots els joves. Baixa a mida que puja l'edat, com és lògic, però mai no arriba al punt zero.

La segona dada de conjunt a analitzar és la contribució d'aquells joves que tenen ingressos propis a l'economia de les seves respectives famílies. El nostre estudi fa veure com en aquest punt predomina àmpliament la independència econòmica dels

fills. En efecte, gairebé la meitat de tots aquells que tenen ingressos propis no donen res a la seva família, o sigui que s'ho guarden tot per a ells. Un terç dels joves amb ingressos propis tenen establert un cert pacte amb la família pel qual els passen una quantitat mensual. Aquesta aportació es situa en la majoria de casos entre una quarta part i la meitat dels ingressos propis. Finalment, cal consignar que apareix una porció notable de joves que declaren que passen la integritat dels seus ingressos a la família.

La síntesi estadística del que acabem d'exposar és aquesta:

Contribució econòmica dels joves a les seves famílies

	%
Aporten tots els ingressos	22,5
" una quarta part	16,2
" la meitat	12,1
" tres quartes parts	4,1
No aporten res	44,9
Total (N = 332)	100

No s'observa gaire diferència entre nois i noies en aquesta qüestió. Els hàbits són força semblants. Hom detecta només una lleugera tendència per part de les noies a contribuir menys a l'economia de la família. Recordem, de totes maneres, que n'hi ha menys que treballen i que, aquelles que ho fan, solen tenir ingressos inferiors als dels nois.

A mida que puja l'edat s'observa una disminució d'aquells que passen tot o bona part dels seus ingressos a la família i un augment clar dels qui s'ho queden tot o la major part. Aquesta taula ho presenta de forma sistematitzada:

contribució a l'economia de la família, per edats

	<u>ho donen tot o gairebé tot</u>	<u>donen la meitat</u>	<u>no donen res o molt poc</u>
	%	%	%
16 anys	29,8	14,0	56,1
17 anys	38,7	6,1	55,1
18 anys	27,9	15,2	56,9
19 anys	22,1	11,7	66,3
20 anys	19,8	11,8	68,4

7.2.2. Despeses en diversions

Resten encara dues qüestions per analitzar, referents als hàbits d'estalvi i consum dels joves de la comarca. Deixarem per a l'apèndix la que es refereix a l'estalvi i ens ocuparem aquí de les despeses en diversions.

La primera constatació feta és que els nois despenen en diversions força més que les noies. La diferència va gairebé de simple a doble. Els nois dediquen per terme mitjà 1.000 ptes. per setmana a la diversió, mentre que les noies es queden a 600 ptes. La mitjana general és de 800 ptes. per setmana.

diners gastats en diversions cada mes

	<u>Total</u>	<u>Nois</u>	<u>Noies</u>
	%	%	%
No contesta	1,5	1,6	1,3
- 500 ptes.	8,0	4,6	11,6
de 500 a 1000 ptes.	13,0	7,9	18,3
de 1000 a 2000 ptes.	20,7	15,8	25,8
de 2000 a 3000 ptes.	14,0	12,5	15,6
de 3000 a 4000 ptes.	15,3	19,2	11,1
de 4000 a 5000 ptes.	11,2	11,7	10,7
de 5000 a 6000 ptes.	4,3	6,7	1,7
de 6000 a 7000 ptes.	3,5	5,8	0,8
+ 7000 ptes.	8,4	13,8	2,7
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
total	100	100	100

Manlleu és el municipi on el jovent gasta més diners en diversions (en un altre lloc ja hem vist que és el municipi on hi ha més jovent amb ingressos propis i alts). Segueixen, de més a menys, Torelló, Vic i pobles petits. Centelles-Taradell i Tona és on proporcionalment es despenen menys diners per a divertir-se.

diners gastats en diversions, per municipis

	<u>-2000 ptes</u>	<u>de 2 a</u>	<u>de 4 a</u>	<u>+ de</u>
	<u>per mes</u>	<u>4000</u>	<u>6000</u>	<u>6000</u>
	%	%	%	%
Vic	46,7	27,5	13,7	9,3
Manlleu	20,0	41,0	23,0	16,0
Torelló	32,4	35,2	16,9	14,0
Centelles-Tara				
dell-Tona	58,2	20,2	8,9	11,4
pobles petits	61,3	12,9	16,2	9,7

Les mitjanes setmanals que resulten de l'anàlisi per muni-

cipis són eloqüents:

Vic	675 ptes. setmanals
Manlleu	850 ptes. setmanals
Torelló	800 ptes. setmanas
Centelles-Ta	
radell-Tona	625 ptes. setmanals
Pobles petits	650 ptes. setmanals

La taula que posem tot seguit mostra com a mida que puja l'edat augmenta la quantitat de diners que el jovent dedica a distreure's:

diners gastats en diversions, per edats

	<u>-2000 ptes</u> <u>per mes</u>	<u>de 2 a</u> <u>4000</u>	<u>de 4 a</u> <u>6000</u>	<u>4 de</u> <u>6000</u>
	%	%	%	%
16 anys	57,4	34,0	7,4	-
17 anys	58,9	26,1	6,9	8,2
18 anys	39,7	25,5	17,0	15,0
19 anys	28,6	34,1	20,9	15,4
20 anys	28,4	27,2	23,2	18,2

La mitjana aproximada de despeses en diversions per edats és la següent:

a 16 anys	500 ptes. setmanals
a 17 anys	580 ptes. setmanals
a 18 anys	775 ptes. setmanals
a 19 anys	870 ptes. setmanals
a 20 anys	1.000 ptes. setmanals

Una conseqüència fàcil d'extreure del que acabem d'exposar

és el càlcul del que dedica el jovent d'Osona a diversions. Els joves de 16 a 20 anys de la comarca d'Osona dediquen a divertir-se, pel cap baix, les següents sumes:

setmanalment	6.538.400 ptes.
mensualment	27.461.280 ptes.
anualment	329.535.360 ptes.

Si tenim en compte que, en qüestions com aquesta, les respostes tendeixen sempre a donar xifres més baixes de les reals i que, per altra part, un càlcul ràpid no ho comprèn mai tot, bé podem afirmar que, pel cap baix, la joventut d'Osona dedica anualment uns 350 milions de ptes. a diversió.

8. SEXUALITAT

En un estudi com aquest, que intenta escatir les principals característiques de la situació general del jovent, no hi podia faltar un capítol sobre la sexualitat.

Després de molt discutir-ho, l'equip realitzador decidí de dedicar a la qüestió tres preguntes del qüestionari. La primera preformada, una altra en forma de cassetes i una tercera oberta. Encara que només hi hagin tres preguntes, donada la seva naturalesa i tècnica, la informació recollida és molt abundant.

8.1. FONTS D'INFORMACIÓ

La primera qüestió que exposarem fa referència a les fonts d'informació sexual de la joventut de 16 a 20 anys.

La taula que adjuntem fa veure com la principal font de coneixements en matèria de sexualitat són els amics i amigues. L'esmenten gairebé tots els joves (nois i noies) i la meitat la col·loquen en primer lloc. Segueix a gran distància l'escola, la qual, tot i tenint un paper molt més secundari, presenta un protagonisme creixent. En tercer lloc apareix la lectura de llibres que, si obté en conjunt més esments que la informació provinent dels pares, es situa lleugerament per sota d'aquesta entre les citades en primer lloc. Ja a títol molt més residual, trobem la lectura de revistes, les experiències pràctiques, el cinema i les converses amb alguna persona de confiança.

On has après tot allò que saps sobre sexualitat?

	<u>esmentada:</u> <u>en 1er lloc</u>	<u>esmentada</u> <u>en 2on lloc</u>	<u>esmentada</u> <u>en 3er lloc</u>	<u>total</u>
	%	%	%	%
amics/amigues	48,7	18,6	16,5	83,8
llibres	9,7	19,9	13,0	42,6
revistes	2,6	11,0	11,4	25,0
cinema	0,4	4,1	10,4	14,9
cursets	1,1	1,9	1,3	4,3
pares	10,4	15,1	7,8	33,3
germans	0,4	2,2	2,6	5,2
escola	19,0	13,8	13,4	46,2
persona de con				
fiança	2,8	3,0	2,2	8,0
a la pràctica	4,5	6,7	8,0	18,2
altres	1,3	0,2	0,4	1,9

Encara que l'enumeració ordinal de les fonts, establerta en funció del protagonisme decreixent que els és donat per les respostes, no en resulti pràcticament alterada, serà bo de matisar-la partint de l'anàlisi diferencial per sexes, edats i municipis.

El paper de l'escola i els pares és més destacat entre les noies que entre els nois. En canvi, passa al revés pel que fa als amics i a la pràctica sexual com a canals d'informació.

Les diferències més notables en l'examen per edats són les següents: la referència als pares i a l'escola apareix més entre els més joves. També les revistes i el cinema. En canvi, els llibres hi figuren menys. Els més grans esmenten proporcionalment més que els joves els cursets i una persona de confiança.

Fonts d'informació sobre sexualitat, per municipis

	Vic	Manlleu	Torelló	Centelles Taradell Tona	Pobles petits
	_____ %	_____ %	_____ %	_____ %	_____ %
amics	79,1	92,0	85,8	81,0	87,1
llibres	43,3	41,0	36,6	49,4	38,8
revistes	19,1	39,0	31,0	18,0	19,4
cinema	12,0	26,0	9,8	16,5	3,2
cursets	2,6	2,0	8,4	7,6	3,2
parens	36,8	18,0	28,1	40,6	54,9
germans	8,2	1,0	4,2	2,6	9,6
escola	51,0	40,0	45,1	40,5	54,9
persona de					
confiança	12,1	1,0	9,8	6,4	6,5
pràctica	12,5	32,0	31,0	13,9	3,2

8.2. OPINIÓ SOBRE QÜESTIONS RELACIONADES AMB LA SEXUALITAT

Gran part del jovent d'Osona judica amb liberalitat una sèrie de pràctiques sexuals o afins, com són l'homosexualitat, les relacions prematrimonials, l'amistançament i la masturbació.

Vegeu les dades que segueixen:

	accepten	hi posen reserves	rebutgen
	%	%	%
Relacions pre <u>ma</u> trimonials	68,0	14,1	9,9
Amistançament	64,8	14,9	11,9
Divorci	58,5	26,2	9,1
Masturbació	44,9	17,7	19,0
Avortament	19,7	32,0	41,3
Homosexualitat	33,9	19,2	14,5
Relacions extra <u>ma</u> trimonials	10,6	24,2	48,4
Prostitució	9,7	15,3	54,0
Sexualitat en grup	17,5	20,5	37,6

El judici liberal que molts joves fan d'aquestes pràctiques és reforçat pel fet que entre un 5 i un 20%, segons els casos, es declaren indiferents, cosa que significa sovint una acceptació.

Hom s'haurà adonat que les qüestions considerades com a acceptables de forma més massiva són les relacions sexuals prematrimoniales, l'amistançament i el divorci. La més rebutjada és la prostitució.

Com en altres qüestions, també en aquesta s'observen diferències segons la dimensió dels municipis de residència. El jovent de pobles petits està en conjunt menys disposat a l'acceptació de certes pràctiques. Entre els municipis grans, Torelló és el més liberal a poca distància de Manlleu, en segon lloc, i Vic, en tercer.

El grau d'acceptació o refús varia a vegades segons el sexe dels opinants, sense arribar mai a alterar substancialment les distribucions generals exposades. En conjunt els nois es manifesten més disposats a l'acceptació que les noies. Si no s'observen diferències per sexes en les qüestions de l'amistançament, el divorci i l'homosexualitat, sí que n'hi ha en els altres punts,

petites en les relacions prematrimoniais i extramatrimoniais, la masturbació i l'avortament, més notòries en la prostitució i la sexualitat en grup.

Entre els més grans és més freqüent l'acceptació de les relacions sexuals prematrimoniais i el divorci.

8.3. CONeixEMENT DELS MètODES ANTICONCEPTIUS

Els mètodes més coneguts o esmentats són els anovulatoris, en primer lloc, i els mecànics, després. Els altres apareixen amb molta menys freqüència. La taula que segueix posa també en evidència la proporció de jovent que han afirmat que no en coneixen cap, afirmació més sovintejada als pobles petits que als grans. Caldria saber si és realment desconeixement o més aviat reticència de resposta.

	<u>Total</u>	<u>Nois</u>	<u>Noies</u>
	%	%	%
No en coneix cap	13,8	13,4	13,4
Si, sense citar-ne	1,1	1,3	0,8
Mètodes naturals	0,2	--	0,4
Anovulatoris	21,0	18,0	22,7
Naturals i anovulatoris	1,3	1,7	0,8
Dispositius mecànics	3,2	5,0	1,3
Mecànics i anovulatoris	51,6	52,5	47,9
Mecànics, naturals i anovulatoris	4,5	5,0	3,8
Mètodes quirúrgics	3,0	2,9	2,9

Hom no observa gaires diferències segons el sexe dels entrevistats. Per edats apareix un progrés clar a mida que són més grans.

9. BEGUES I DROGUES

Inclourem en aquest capítol les informacions que hem recollit sobre els hàbits del jovent pel que fa referència a algunes begudes alcohòliques i a les drogues suaus. Quant al consum de tabac i droga forta, remetem al lector a l'apèndix d'aquest treball.

9.1. CONSUM D'ALCOHOL

De les indagacions fetes en el nostre estudi se'n dedueix que la immensa majoria de joves no consumeixen tant alcohol com sovint es pensa. És veritat que les nostres preguntes anaven exclusivament dirigides a esbrinar el consum de cerveses, combinats i licors, i deixaven de banda altres begudes alcohòliques com per exemple els vins. Ens costa de creure, de totes maneres, que justament en aquells punts no analitzats, el consum d'alcohol sigui molt més elevat que en aquells que han estat objecte explícit de recerca. Aconsellats justament per joves i per altres persones més grans que tracten i coneixen per professió o vocació la joventut (psicòlegs, pedagogs, delegats de joventut d'ajuntaments i partits) les nostres preguntes s'adreçaren cap a una classe de begudes a la qual el jovent es mostra més inclinat: cerveses, combinats i licors. Doncs bé, els resultats obtinguts són els següents:

Consum de begudes entre setmana (de dilluns a divendres a la tarda)

	<u>cerveses</u>	<u>combinats</u>	<u>licors</u>
	%	%	%
cap	55,1	89,6	93,1
només 1	5,6	2,6	1,1
de 2 a 3	13,0	5,8	2,6
de 4 a 6	11,0	0,9	1,9
de 7 a 9	6,5	-	0,2
de 10 a 12	5,8	-	0,2
+ de 12	2,8	0,2	0,4

(N = 463)

Si les respostes obtingudes han estat sinceres -creiem que no han estat com ho mostren altres qüestions analitzades, fins i tot més delicades que les que ens ocupen-, el consum intens de begudes alcohòliques no es pot pas dir que sigui massiu, sinó tot el contrari. Només cal veure com una majoria absoluta no pren cap de les begudes esmentades. Entre els qui en prenen, predomina de molt la moderació. Això fa que siguin una minoria molt exígua els consumidors intensius. Ho posa en relleu la síntesi estadística següent:

	<u>cerveses</u>	<u>combinats</u>	<u>licors</u>
	%	%	%
cap	55,1	89,6	93,1
d'1 a 3	18,6	3,4	3,7
de 4 a 9	17,5	0,9	2,1
+ de 10	8,6	0,2	0,6

(N = 463)

El consum de cerveses és el més alt. Tot i així només una cinquena part dels joves en beuen una o més per dia. Sobrepassa la dosi de dues cerveses diàries una minoria molt reduïda que no assoleix el 9% de tot el jovent.

Les proporcions baixen notòriament quan passem a begudes de més contingut alcohòlic. Són molt pocs els qui afirmen prendre combinats i licors entre setmana, i gairebé nul·les les dosis superiors a una per dia.

S'observa clarament un augment del consum els caps de setmana. No són pas més nombrosos els bevedors de cervesa, però en consumeixen dosis més altes. Quant a combinats i licors, hom observa un increment general tant de consumidors com de dosis. Ho posa tot de manifest aquesta taula:

Consum de begudes els caps de setmana (de divendres al vespre a diumenge)

	<u>cerveses</u>	<u>combinats</u>	<u>licors</u>
	%	%	%
cap	55,7	62,9	82,7
1) només 1	7,8	11,4	6,7
de 2 a 3	19,7	19,0	8,9
2) de 4 a 6	13,2	5,6	0,9
de 7 a 9	1,3	-	0,2
3) de 10 a 12	1,3	0,6	-
més de 12	1,1	0,2	0,2

(N = 463)

En qualsevol de les begudes esmentades segueixen essent majoria els abstenis. Aquells que en prenen de mitjana una dosi oscil·len entorn del 25% (cerveses i combinats) i el 15% (licors). Els qui sobrepassen la dosi diària són força més nombrosos en cerveses (17,9%), que no pas en combinats (6,4%) i licors (1,3%).

Sense intenció de minimitzar la gravetat dels casos indivi

duals de consum alcohòlic intensiu que hom constata, hom podria cloure aquest apartat afirmant que el consum de begudes alcohòliques entre el jovent no és un problema social tan estès com sovint s'assegura. Tot i així, cal fer dues matisacions importants. La primera és que l'anàlisi, que fins ara hem pogut fer de les dades de l'estudi, no ens ha permès d'esbrinar les coincidències, o sigui, veure amb quina freqüència és la mateixa persona que consumeix cervesa, combinat i licor. Si aquesta coincidència fos freqüent, sí que hi hauria un problema social d'alcoholisme més accentuat del que permeten d'afirmar les dades fins ara exposades. Repetim que el nivell d'anàlisi realitzada fins ara no ens permet de pronunciar-nos sobre aquest punt. Sí que podem, però, saber quina seria la proporció d'alcoholitzats en el pitjor dels casos, o sigui, en cas de perfecta coincidència entre els bevedors de les tres begudes estudiades. Només cal sumar les tres columnes de cada un dels graus de consum establerts. Així, per exemple, tindriem que hi hauria un 15% de jovent que durant el cap de setmana beu dosis de cervesa, de combinats i de licors. Repetim, però, que aquest exemple ho seria d'un càlcul fet a partir del pitjor dels casos, cosa poc probable.

La segona matisació fa referència a l'exactitud de les dades i a possibles desviacions sistemàtiques de les respostes. No tenim, ho hem dit abans, motius per dubtar de la sinceritat de les respostes car no trobem cap raó específica vàlida per posar en dubte, més en aquest cas que en d'altres, la sinceritat dels entrevistats. El que sí que es pot haver produït és una subestimació involuntària del consum per part dels propis joves, fenomen força freqüent no tan sols en respondre enquestes sinó en moltes altres circumstàncies i edats.

Encara que les diferències no siguin gaire notòries, hom observa que Manlleu i Torelló s'alternen, segons de quina beguda es tracti, com a capdavanters de consum. Vic sol ocupar el tercer lloc, substituït alguna vegada per Centelles-Taradell-Tona. Els municipis més petits són sempre els menys consumidots de les begudes esmentades, tret dels licors, matèria en què alguna vegada destaquen més.

Els nois mostren nivells força més alts de consum que les noies. Sobretot pel que fa a cerveses entre setmana. En combinats i licors, sempre entre setmana, les diferències són més petites. Quan apareixen les diferències més notòries entre nois i noies és el cap de setmana. En les tres begudes estudiades es produeix un augment de consum i de dosis en els dos sexes, però molt més apreciable entre els nois.

Per edats, no s'observen diferències notables. Només un lleuger augment del consum a mida que puja l'edat, sobretot fins els divuit anys, quant a cerveses i combinats, i fins als vint, en qüestió de licors.

9.2. CONSUM DE DROGUES SUAUS

La impressió que fa l'anàlisi del consum de drogues suaus per part del jovent estudiat és semblant a la que acabem de veure referent a l'alcohol. Semblant però encara més desmitificada de certs estereotips corrents.

De les dades que resulten del nostre estudi es dedueix que la immensa majoria de joves de la comarca no han fumat mai un porro (67%). La proporció encara resulta molt més elevada (85,6%), si descomptem aquells que només ho han tastat alguna vegada. Els habituals no poden ser gaire més del 15%, tot i que els veritablement assidus intensius no deuen arribar al 5%. Vegem-ho a la taula següent:

Consum de porros

	%		%
mai per falta de ganes	61,6	}	67,0
mai per falta d'ocasió	2,6		
mai per falta de ganes i d'ocasió	2,8		
n'he tastat alguna vegada	16,6	}	32,8
de tant en tant	12,7		
molt sovint	3,5		
altres respostes no precises	0,2		

100 (N = 463)

Aquestes xifres indiquen com dues terceres parts de la joventut no ha tingut mai contacte actiu amb la droga suau, i una tercera part n'hi ha tingut o n'hi té.

Els municipis on hi ha més habituals intensos són Vic, Manlleu i Torellí, llocs entre els quals les diferències són insignificants. A una certa distància segueixen els municipis mitjans. Els petits es queden força més enrera.

Tant una primera experiència com l'assiduitat de consum són molt més alts entre els nois que entre les noies.

Amb l'edat s'observa un clar augment del consum.

Si analitzem per separat només aquells que afirmen fumar o haver fumat porros, tant els ocasionals com els habituals -equivalents entre tots al 32,8% de tots els joves-, i ens fixem en la freqüència amb què ho fan, resulta la següent distribució:

	<u>nois</u>	<u>noies</u>	<u>total</u>
ho han tastat alguna vegada	50	71,7	55,7
o en fumen menys d'1 al mes			
en fumen d'1 a 4 al mes	23,6	12,8	20,8
" " de 5 a 10 al mes	14,5	2,5	11,4
" " de 10 a 30 al mes	5,4	5,1	5,4
" " de 31 a 60 al mes	2,7	5,1	3,4
més de 60 al mes	3,6	2,5	3,2

(N = 149)

Hom pot veure com la majoria dels qui tenen experiència de fumar porros o bé ha estat això una simple i esporàdica prova, o és un consum força ocasional. Els veritablement addictes i regulars (1 porro o més mensual) equivalen a 44,2% dels qui en tenen experiència activa, i al 14% de tot el jovent. Les proporcions baixen ràpidament a mesura que augmenta el consum, de tal manera que els qui fumen més de 10 porros al mes equivalen al 3,5% de tots els joves.

En aquesta qüestió, doncs, més encara que en el cas de les begudes alcohòliques, l'estudi que hem fet ens porta a afirmar que el consum habitual i intensiu de porros és extremadament minoritari. Afirmació que, evidentment, no vol minimitzar en absolut la problemàtica que puguin presentar els casos individuals que certament existeixen.

Quant a les formes de fumar-los predomina gairebé de manera exclusiva l'hàbit de fumar-los en grup (90,3% dels casos). No més 2,1% dels consumidors ho fan en solitari. La resta, 7,6% alternen les dues modalitats. En aquesta qüestió no apareix cap diferència ni per sexes ni per edats.

Respecte a la forma d'obtenir els porros predomina amplísimament, sobretot entre les noies, el fer-se o deixar-se convidar. Ho mostra aquesta taula:

Com s'aconsegueixen els porros

	<u>nois</u>	<u>noies</u>	<u>total</u>
	%	%	%
sempre m'inviten	54,2	75,0	60,5
a través d'amics-amigues	35,5	15,0	29,9
sempre el mateix camell	5,6	5,0	5,4
allà on en venen	4,7	2,5	4,1
			<hr/>
			100
			(N = 147)

S'observa un progrés de l'hàbit de comprar-ne i una disminució de fer-se o deixar-se convidar a mida que augmenta l'edat.

10. SITUACIÓ FAMILIAR

10.1. CONVIVÈNCIA

La situació de convivència del jovent entrevistat és molt uniforme: gairebé tots (96,8%) viuen amb les respectives famílies. La resta són casats (entre aquests hi ha lògicament més dones que homes). Només es troben alguns casos molt aïllats de convivència en un grup de nois i noies i amb parents. Només un viu sol i un altre amistançat. El subgrup que no viu amb la família és, doncs, reduït i variat.

Hem intentat establir una comparació entre la fórmula actual de convivència i la que més els agradaria. La presentem tot seguit:

	<u>amb qui vius</u>	<u>amb qui t'agradaria de viure</u>
	%	%
amb els pares-germans	96,8	54,1
amb altres parants	0,2	0,2
sóc casat/casada	1,9	1,9
amb altres nois/noies	-	1,7
amb nois i noies junts	0,6	14,9
en una pensió o residència	-	-
sol (a)	0,2	4,6
amb un company (a)	0,2	21,7
	<hr/>	<hr/>
	100	100
	(N = 463)	(N = 456)

Salta de seguida a la vista cap on van les preferències, ben lògiques d'altra part, donada l'edat dels entrevistats: forta disminució de la convivència amb els pares a favor, primer de l'establiment de parelles (la pregunta no especificava si amb matrimoni o sense), de la convivència en grups de nois i noies junts i tot sols.

En l'ordre de preferències no s'observen diferències per sexes. Sí que n'hi ha, en canvi, segons municipis actuals de residència. L'opció per viure amb un grup de nois i noies junts és molt més alta entre el jovent de municipis grans (destaca primer Torelló), que no per als mitjans i molt menys en els petits.

S'observa una relació clara entre l'edat i algunes formes de convivència. Pel que fa a viure amb els pares, aquesta relació és regressiva: com més grans, menys ho desitgen, de tal manera que prefereixen aquesta forma el 65% dels de 16 anys i només el 34% dels de 20. La relació és, en canvi, progressiva (a més edat, més nombre) pel que fa a viure amb un company o companya (13% a 16 anys i 39% a 20 anys). L'edat no sembla tenir gaire incidència específica quant a viure en grup i sol.

10.2. RELACIONS AMB EL PARE I LA MARE

El segon aspecte familiar de què ens ocuparem en aquest capítol és l'estat de les relacions del jovent amb els seus pares. La mostra de 463 unitats queda quelcom reduïda en aquest cas pel fet que ha calgut descomptar aquells que no en tenen, de pares. Són 19, pel que es refereix al pare i 12 a la mare.

Heus ací els resultats de les consultes fetes:

Estat de les relacions

	<u>amb el pare</u>	<u>amb la mare</u>
	%	%
molt bones	12,4	18,8
bones	71,6	71,4
no gaire bones	13,9	9,3
dolentes	2,0	0,4
	<hr/>	<hr/>
	100	100
	(N = 444)	(N = 451)

Hom pot veure que, en opinió dels joves, l'estat general de relacions amb els pares és força bo. Aquesta taula no presenta pas una convivència familiar tibant i problemàtica. Tant aquestes xifres com, sobretot, el sentit que els entrevistats han donat a l'expressió "bones" (absència de conflicte obert), permeten perfectament de pensar que la família corrent a la comarca és aquella en que no existeixen situacions de conflicte declarat entre pares i fills joves. Evidentment això no significa pas que les relacions siguin d'extrema cordialitat, però tampoc degradades.

Hom veurà que el primer cas el presenta una petita minoria, més alta pel que fa a la mare que no pas al pare, i el segon, consistent en una certa degradació, també és propi d'una minoria semblant respecte al pare i, força més inferior, referent a la mare.

Es constata que la qualitat de relació amb el pare és més bona entre les noies que els nois. En canvi, respecte a la mare, no s'observen diferències per sexes.

Un altre fenomen constatat és que a mida que puja l'edat del jovent estudiat tendeixen a augmentar els casos de desmillo-
rament de relació amb el pare, evolució que no es dona gairebé pel que fa a la mare.

En aquest punt, com en tants d'altres, els joves de muni-
cipis petits mostren tenir relacions menys conflictives amb els
seus pares que els joves de municipis més grans. Vic apareix com
el municipi amb més casos de tensió.

Hem estudiat altres aspectes de la família que el lector
trobarà distribuïts en la resta de capítols d'aquest estudi.

11. VIDA CÍVICA I POLÍTICA

Hem inclòs en aquest capítol una àmplia sèrie d'informacions, degudament sistematitzades sobre un conjunt d'opinions i comportaments del jovent que podríem anomenar genèricament socials i polítics. Es tracta de qüestions molt directament relacionades amb la vida pública que van des de l'associacionisme fins al comportament electoral, passant per l'autodefinició política i el sentiment de pertinença a grups ètnics i culturals.

11.1. PERTINENÇA A ASSOCIACIONS

El punt que sorpren més en estudiar l'associacionisme de la joventut és justament el nivell baix que presenta. Només un 33,7% del jovent afirma que pertany a alguna o algunes associacions. La resta (o sigui 66,3% de tot el jovent) no pertany a cap associació. Si mirem quants formen part de més d'una associació, la proporció cau a 6,9%.

Hem dit que el grau d'associacionisme del jovent és baix. Potser cal precisar que la nostra afirmació és lícita en el sentit que la immensa majoria del jovent no està vinculat orgànicament a cap entitat. La nostra asseveració no té més abast que aquest. Per diagnosticar de forma més global la situació, caldria poder comparar les nostres dades amb altres referents als adults de la mateixa comarca i al jovent d'altres comarques. Pel que fa a aquest segon punt, gosem creure que la joventut d'Osona, malgrat el baix nivell constatat, té més vida associativa que el de moltes altres comarques del Principat.

Les entitats a que els joves estan més freqüentment associats són, en conjunt, les esportives (12,8%), seguides de les artístiques i culturals (9,3%) i les recreatives (5,0%). Encara presenten una certa entitat les cíviques. La resta obté entre el jovent una adhesió numèrica insignificant. Només cal veure els baixíssims nivells que assoleix l'associacionisme sindical i polític, no cal dir el professional. La pertinença a agrupacions religio-

ses i socials també és molt baix. Sense exagerar es podria dir que l'esport és l'únic associacionisme juvenil de pes.

Heus ací les dades sistemàtiques referides només al jovent d'Osona que és el que ens ocupa.

<u>Tipus d'associacions</u>	<u>nois</u>	<u>noies</u>	<u>total</u>
	%	%	%
artístiques i culturals	10,5	8,1	9,3
cíviques	2,9	1,8	2,4
socials	0,8	1,8	1,3
recreatives	3,5	6,7	5,0
esportives	19,4	5,8	12,8
polítiques	1,3	0,4	0,8
religioses	1,3	0,9	1,1
sindicals	0,8	0,4	0,6
professionals	0,4	-	0,2
cap	58,6	73,9	63,3
total	100	100	100

(N = 460)

Hom remarcarà fàcilment que l'associacionisme és molt més alt entre els nois (41,4%) que no pas entre les noies (26,1%). La diferència és enorme. En ambdós sexes predominen els mateixos tipus d'associacions. Tret de l'esport en què abunden àmpliament els nois, en la resta les proporcions generals de sexes són força semblants. Entre les noies es dona amb menys freqüència (5,8%) el fet de pertànyer a més d'una associació que entre els nois (7,9%).

En aquesta matèria hom constata una novetat interessant i significativa a través de l'anàlisi per municipis de residència. Són els mitjans aquells on el jovent presenta un grau més alt i intens d'associacionisme. Vegem la taula següent:

	<u>no pertanyen a cap associació</u>	<u>pertanyen a més d'una</u>
	%	%
Vic	63,7	5,5
Manlleu	86,0	2,0
Torelló	63,3	8,4
Centelles-Taradell-Tona	50,6	15,2
Municipis petits	58,6	9,6

Centelles-Taradell-Tona no solament ofereixen xifres més baixes d'abstencionisme associatiu, sinó també les més altes en el fet de pertànyer a més d'una associació. Segueixen significativament el conjunt de municipis petits (Prats de Lluçanès, Rupià, Collsupina, St. Boi...). Entre els més grans, destaca, primer, Torelló (justament és el més petit dels grans!) seguit de Vic i, finalment, Manlleu on el grau i la intensitat de l'associacionisme són clarament molt més baixos.

Hom constata una semblant regressió analitzant l'associacionisme esportiu específicament:

	<u>%</u>
Pobles petits	19,3
Centelles-Taradell-Tona	15,1
Torelló	12,6
Vic	12,6
Manlleu	9,0

associacionisme per edats

	<u>no són de cap assos.</u>	<u>artístico- cultural</u>	<u>esportiva</u>
	%	%	%
16 anys	64,9	18,2	51,5
17 anys	68,5	26,1	52,6
18 anys	66,0	36,1	25,0
19 anys	57,1	25,6	35,9
20 anys	72,7	29,6	25,9
mitjana general	65,9	27,2	37,3

La primera columna d'aquesta taula especifica la proporció de no associats a cada edat. El màxim es troba als 19 anys i, el mínim, als 20. Analitzant per separat els qui formen part d'alguna associació, veiem que les esportives dominen a totes les edats, tret, incomprensiblement, dels 18 i 20 anys.

11.2. AUTODEFINICIÓ POLITICA

En qüestions polítiques la primera matèria que exposarem fa referència a la ideologia. Sense sotmetre'ls cap llista, hom preguntà als entrevistats a quina ideologia o grup se sentien més pròxims. Essent una pregunta de les anomenades obertes, les respostes foren molt variades. Del seu estudi en surt una primera constatació important: una majoria molt nombrosa diu que no té ideologia o no sap citar-ne cap. Ho mostra la següent taula:

	<u>nois</u>	<u>noies</u>	<u>total</u>
	%	%	%
cap, no ho sa, no contesta	61,6	76,7	68,6
n'esmenten alguna	38,9	23,3	31,3
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	100	100	100

(N = 463)

Considerem altament significatives les xifres que apareixen en aquesta taula. La immensa majoria del jovent no sap o no pot pronunciar-se en qüestions polítiques. En viu al marge. És una constatació que contradiu molts esquemes acceptats o corrents en el món dels adults.

Els qui no se senten ni identificats ni pròxims a cap ideologia política són més nombrosos encara que aquells que no pertanyien a cap associació, exposats suara.

Entre les noies les proporcions encara són més extremes que entre els nois. Només un 23,3% esmenten alguna ideologia o grup. La resta s'absté.

autodefinició política, per edats

	<u>cap, no ho sap, no contesta</u>	<u>n'esmenten alguna</u>
	%	%
16 anys	72,4	27,6
17 anys	74,0	26,0
18 anys	74,1	35,9
19 anys	66,7	33,3
20 anys	66,7	33,3
mitjana general	68,6	31,3

S'observa una diferència entre els 16-17 anys i els més grans. Aquests presenten proporcions un xic més altes d'autodefinició ideològico-política que els més joves.

Serà interessant exposar més detalladament el conjunt de respostes obtingudes a la pregunta feta, que repetim: a quina ideologia o grup polític concret, d'entre els existents, et sents més pròxim/a?

	%
No contesta	0,6
A cap	54,1
No ho sap	13,9
FN , FEN...	1,3
AP, CD, Solid. Catalana	--
CC-UCD	1,7
CDC, UDC	2,2
ERC	1,1
PSC-PSOE	0,9
PSUC	0,6
NE, BEAN	2,6
US (PTC, LCR, MCC...)	--
CNT	0,2
Arnarquisme	1,9
Esquerres	10,6
Socialisme	4,8
Ecologisme	--
Independent	0,2
Dretes	1,3
Feixisme	--
Catalanista	0,6
Liberal	0,4
Socialdemòcrata	0,6

100 (N = 463)

La llista completa de les respostes surt, com es veu, molt fragmentada. Hem volgut inserir-la tota per a més objectivitat en l'exposició. Només amb aquesta condició ens podem permetre ara d'elaborar-ne una síntesi -sempre arriscada i discutible. És la següent:

	%
Extrema dreta (FN, FEN)	1,3
Dreta (AP, CD, SC, dretes, liberals)	1,3
Centre espanyol (CC-UCD)	1,7
Centre catalanista (CDC, UDC, ERC)	2,8
Esquerres no especificades	10,6
Socialisme (PSC-PSOE, socialisme, so cialdemòcrata)	6,3
Comunisme (PSUC, US...)	0,6
Esquerra nacionalista (NE, BEAN, Inde pendents)	2,8
Anarquisme (CNT, anarquisme)	2,1
Catalanista	0,6
A cap, no contestà, no ho sap	68,6
	100 (N = 463)

Per més intents de resum i classificació que es facin, les xifres sempre resulten petites. Per altra part, la qüestió més important no dilucidada en aquesta ocasió, rau a saber quines ideologies i comportament hi deu haver al darrera de la massa que no saben o no volen pronunciar-se.

Una altra forma d'analitzar la qüestió consisteix a prescindir de la majoria que no opinen i esbrinar la importància relativa a cada opció tenint només en compte aquells que s'han pronunciat. Ho presentem en la taula següent, tot distingint, a més a més, els opinants per sexes.

	<u>total</u>	<u>nois</u>	<u>noies</u>
	%	%	%
FN, FEN	4,1	4,3	3,8
AP, CD, Sol. Cat.	-	-	-
CC-UCD	5,5	5,4	5,7
CDC-UDC	6,9	8,6	3,8
ERC	3,4	3,2	3,8
PSC-PSOE	2,8	2,2	3,8
PSUC	2,1	2,2	1,9
NE, BEAN	8,3	5,4	13,5
US (PTC, LCR, MCC...)	-	-	-
CNT	0,7	-	1,9
Anarquisme	6,2	8,6	1,9
Esquerres	33,8	27,9	46,1
Socialisme	15,2	19,3	7,7
Ecologisme	-	-	-
Independents	0,7	1,1	-
Dretes	4,1	4,3	3,8
Feixisme	-	-	-
Catalanistes	2,1	2,2	1,9
Liberals	1,4	2,2	-
Socialdemòcrates	2,1	2,2	1,9
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	100	100	100

Hom remarcarà que les noies sobrepassen els nois de forma considerable en NE, BEAN i esquerres en general. Passa al revés en CDC-UDC, anarquisme i socialisme.

Si ens fixem en la distribució per edats de les diferents ideologies, partint sempre només d'aquelles que s'autodefineixen, trobem que són les següents:

	16 <u>anys</u> %	17 <u>anys</u> %	18 <u>anys</u> %	19 <u>anys</u> %	20 <u>anys</u> %
FN, FEN	-	5,3	10,5	3,3	-
AP, CD, Sol. Cat.	-	-	-	-	-
CC-UCD	15,4	5,3	-	3,3	6,2
CDC-UDC	7,7	10,5	7,8	6,6	3,1
ERC	-	-	2,6	3,3	9,4
PSC-PSOE	3,8	5,3	-	6,6	-
PSUC	7,6	-	-	3,3	-
NE, BEAN	-	5,3	15,8	13,3	3,1
US	-	-	-	-	-
CNT	3,8	-	-	-	-
Anarquisme	-	5,3	7,8	3,3	12,5
Esquerres	26,9	26,2	34,2	43,3	34,7
Socialisme	19,2	26,2	10,5	10,0	15,6
Ecologisme	-	-	-	-	-
Independents	-	5,3	-	-	-
Dretes	7,6	-	2,6	-	9,3
Feixisme	-	-	-	-	-
Catalanistes	-	-	5,2	-	3,1
Liberals	-	5,3	2,6	-	-
Socialdemòcrates	7,7	-	-	-	3,1
altres	-	-	-	3,3	-
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
	(N=26)	(N=19)	(N=38)	(N=30)	(N=32)

Encara que aquestes distribucions no siguin gaire sòlides per causa d'unes bases de càlcul dels % excessivament petites i de la dispersió de les opcions aparegudes, hom veu que a totes les edats les majors concentracions es donen a "esquerres" i "socialisme" (no a PSC-PSOE, atenció!). Vénen, després, les opcions d'esquerra nacionalista NE, BEAN i la de centre nacionalista CDC-UDC. Tota la resta és força més minoritària.

Més que no pas entretenir-nos a comentar les xifres que acabem d'exposar, preferim passar a la presentació de les dades relatives al comportament electoral recent dels joves entrevistats.

11.3. COMPORAMENT ELECTORAL EL 20 DE MARÇ 1980

Heus ací una primera síntesi de les opcions preses en les eleccions de diputats al parlament de Catalunya de 1980 per part de tots els nostres enquestats:

	%
no tenien edat de votar	52,7
no van poder votar (error del cens, etc.)	3,0
no van voler votar	9,1
van votar en blanc o nul	2,1
van votar	32,8
	<hr/>
	100
	(N = 463)

El fet de no tenir l'edat requerida redueix, doncs, més de la meitat de la nostra població estudiada. Reducció que es veu considerablement augmentada per aquells que, tenint l'edat legal, van deixar voluntàriament d'exercir el dret de vot, proporció que passa de l'11%. Tot i que sembla petita, resulta sorprenentment excessiva la porció de joves que no van poder votar fonamentalment per errors de cens.

L'anàlisi serà més adequada si descomptem tots aquells que no tenien l'edat requerida. Aleshores la distribució resultant és:

	%
no van poder votar	6,5
no van voler votar	19,6
van votar blanc o nul	4,6
van votar	71,0
	<hr/>
	100 (N = 218)

Aquí apareix en les seves veritables dimensions l'abstencionisme juvenil que, tot comptat, es va situar entorn del 30%.

Analitzant-ho per sexes, les noies se situen al mateix nivell que els nois en qüestió de participació electoral.

El municipi amb l'abstenció més alta (no va voler votar+ ho feu en blanc o nul) fou Torelló (31,1%), seguit de Vic (29,1%), Manlleu (22%), Centelles-Taradell-Tona (19,9%) i, finalment, els municipis petits (14,3%).

actitud de vot el 20-M, per edats

	<u>16</u> <u>anys</u> %	<u>17</u> <u>anys</u> %	<u>18</u> <u>anys</u> %	<u>19</u> <u>anys</u> %	<u>20</u> <u>anys</u> %
no tenia edat	100	100	68,9	4,4	1,0
no va poder votar	-	-	2,8	5,5	6,1
no va voler votar	-	-	8,5	17,6	17,2
va votar	-	-	18,9	69,2	68,7
va votar blanc o nul	-	-	0,9	2,2	5,1
no contesta	-	-	-	1,1	2,0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	100	100	100	100	100
	(N=94)	(N=73)	(N=106)	(N=91)	(N=99)

Aquesta taula presenta alguna petita anomalia: a 19 i 20 anys n'hi ha que afirmen que no tenien edat. Creiem que es tracta de joves que no van votar, simplement.

Donat que molts dels nascuts el 1962 (18 anys) no tenien els 18 anys complerts el 20-M-80, és explicable el 68,9% que apareix a la taula.

Les úniques edats que podem, doncs, analitzar són els nascuts el 1961 i 1960 (19 i 20 anys, respectivament). Hom s'adonrà que les proporcions són força semblants entre els qui no van poder votar (error de cens, absència...), els qui no van voler votar i els qui ho feren. A aquestes edats, l'abstencionisme voluntari se situa, per tant, entorn del 30%.

Seguint sempre analitzant només el comportament dels qui tenien edat de votar, trobem que les opcions preses són les següents:

partits i coalicions votatas el 20-M

	<u>Total</u> %	<u>nois</u> %	<u>noies</u> %
no ho volen dir	11,3	11,7	10,8
Extrema dreta	0,9	1,7	-
Solidaritat Catalana	-	-	-
CC-UCD	3,2	1,7	4,9
C i U	19,4	17,6	21,6
ERC	15,8	15,9	15,6
PSA	1,8	1,7	1,9
PSC-PSOE	8,1	9,2	6,8
PSUC	3,6	5,8	0,9
US	0,9	-	1,9
NE	7,6	8,4	6,9
BEAN	0,4	0,8	-
PCOE	-	-	-
Abstenció	21,2	21,0	21,6
Error de Cens	5,4	4,2	6,8
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
	(N=221)	(N=119)	(N=102)

Analitzant aquesta taula, hom s'adona de seguida que la proporció més nombrosa de joves que hi apareix és la dels abstencionistes. Segueixen després els votants de C i U i, a una distància reduïda, ERC. Aquests tres grups, juntament amb el que formen aquells que no ho han volgut dir, són els més destacats. El més hombrós, d'entre els més minoritaris, és el PSC-PSOE, seguit a tocar per Nacionalistes d'Esquerra. El PSUC es troba pràcticament equiparat a CC-UCD. La resta gairebé no compten.

Hi ha més noies que nois que votaren CC-UCD i C i U. Passa al revés pel que fa el PSC-PSOE, PSUC (diferència més notòria) i Nacionalistes d'Esquerra. Les noies tendeixen, doncs, a prendre posicions més centristes i menys nacionalistes.

Si intentàvem sintetitzar el que sabem sobre les opcions de vot del jovent d'Osona, obtindriem -excuseu la simplificació- la següent distribució:

	<u>total</u>	<u>nois</u>	<u>noies</u>
	%	%	%
dretes	0,9	1,7	-
centre (CC-UCD + G i U + ERC)	38,4	35,2	42,1
esquerres (PSA + PSC + PSUC + US + NE + BEAN)	22,3	25,9	18,4
abstencionistes voluntaris	21,2	21,0	21,6
no ho diuen	11,3	11,7	10,8
error de cens	5,4	4,2	6,8
total	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>

Fins i tot sense tenir en compte el fet sabut que, entre els qui es neguen a declarar la seva opció electoral, n'hi sol haver més de dreta i de centre que no pas d'esquerres, el resum anterior mostra clarament que la joventut de la comarca d'Osona és fonamentalment d'ideologia sociopolítica de centre. Probablement la dreta és més nombrosa del que deixen entendre les xifres obtingudes.

Si analitzem separatament les dues edats que pogueren participar plenament en les eleccions del 20-M-1980 i la gamma d'opcions preses, constatem que

- no hi ha gaires diferències entre els joves de 19 anys i els de 20.
- l'abstenció és més alta a 20 que a 19 anys.
- també n'hi ha més de 20 que de 19 que no volen declarar l'opció votada
- a 19 anys són més elevades les opcions a favor de C i U i de Nacionalistes d'Esquerra
- després dels esmentats, i a poca distància, el partit més votat és Esquerra Republicana de Catalunya.

Vegem-ho a la taula que segueix:

vot 20-M-1980

	19 <u>anys</u> %	20 <u>anys</u> %
No contesta	6,7	10,1
Extrema dreta	-	1,0
Solid. Cat.	-	-
CC-UCD	2,2	3,0
C i U	23,3	19,2
ERC	17,8	16,2
PSA	1,1	3,0
PSC-PSOE	8,9	8,1
SPUC	2,2	4,0
US	-	2,0
NE	10,0	5,1
BEAN	1,1	-
PCOE	-	-
Abstenció	17,8	21,2
Error de cens	4,4	5,1
Altres indefinits	4,4	2,0
total	<hr/> 100	<hr/> 100

opció de vot el 20-M-1980, per municipis

	Vic	Manlleu	Torelló	Centelles-Taradell-Tona
	%	%	%	%
No ho diu	8,0	9,6	18,4	13,8
Extrema dreta	1,1	1,9	-	-
CC-UCD	4,6	-	5,3	2,7
C i U	14,9	17,3	13,1	33,3
ERC	19,5	17,3	10,5	11,1
PSA	2,2	3,8	-	-
PSC-PSOE	3,4	15,3	15,8	2,7
PSUC	1,1	9,6	2,6	2,7
US	1,1	-	-	2,7
NE	10,3	7,7	5,2	5,5
BEAN	-	-	-	2,7
PCOE	-	-	-	-
Abstenció	26,4	13,5	23,6	19,4
Error de cens	6,8	3,8	5,3	2,7
total	100	100	100	100
	(N=87)	(N=52)	(N=38)	(N=36)

Aquesta taula també és feta a partir dels joves que tenien edat de votar.

A Vic, després dels abstencionistes, el grup més nombrós es decanta per ERC. Segueixen després C i U i NE, com a opcions més destacades. A Manlleu C i U i ERC obtenen els mateixos vots, seguits de prop pel PSC-PSOE, que a Vic és molt minoritari i que a Torelló és el més votat, seguit per C i U i ERC. Aquestes dues opcions tornen a repetir-se a Centelles-Taradell-Tona amb gran avantatge per a C i U.

Si intentem novament de fer una síntesi del ventall polític per municipis, reduint totes les opcions a unes poques, obtingríem aquesta distribució:

	<u>Vic</u>	<u>Manlleu</u>	<u>Torelló</u>	<u>Centelles- Taradell- Tona</u>
	%	%	%	%
Dretes	1,1	1,9	-	-
Centre (CC-UCD + C i U + ERC)	39,0	34,6	28,9	47,1
Esquerres (PSA + PSC + PSUC + US + NE + BEAN)	18,1	36,4	23,6	16,3
Abstenció vol.	26,4	13,5	23,6	19,4
No ho diuen	8,0	9,6	18,4	13,8
Error de cens, absència...	6,8	3,8	5,3	2,7
total	100 (N=87)	100 (N=52)	100 (N=38)	100 (N=36)

Les opcions centristes guanyen a tot arreu, tret de Manlleu, però amb poca diferència. Centelles-Taradell-Tona és on els partits de centre apareixen més preeminents. Vic ve després amb proporcions també altes encara. Les posicions d'esquerra més desracades apareixen a Manlleu. Segueix ja una mica allunyat Torelló i, finalment, a més distància encara, Vic i els municipis mitjans. Ressaltem, per acabar, que totes aquestes consideracions són orientatives car, en definitiva, la veritable distribució no la sabem perquè és molt influïda pel que hi ha al darrera de l'abstencionisme voluntari i de les xifres corresponents als qui no han declarat la seva opció.

11.4. SENTIMENT DE PERTANYER A CATALUNYA

Posats davant l'opció del grup geogràfic, cultural o ètnic a què se senten més vinculats, els enquestats es reparteixen així:

	<u>principalment</u>	<u>secundàriament</u>
	%	%
andalús	5,6	2,4
aragonès	-	0,4
castellà-lleonès	1,1	1,7
català	89,4	5,2
extremeny	0,6	-
gallec	0,2	-
murcià	-	0,2
valencià	0,2	0,4
espanyol	1,1	1,1
d'enlloc	1,5	-
estranger	-	0,2

El sentiment de pertànyer a Catalunya o, millor, el sentir-se català (aquesta era la formulació del qüestionari) es dona de forma absolutament majoritària entre els joves d'Osona. Només sobresurten després, molt lleument, aquells que declaren sentir-se andalusos. Hom veurà que al 89,4% que declaren sentir-se principalment catalans, s'hi ha d'afegir el 5,2% que també se'n senten, de catalans, però després d'un altre grup geogràfic, cultural o ètnic.

Manlleu és el municipi on, proporcionalment, hi ha més joves que no se senten catalans abans que de cap altre indret (18,0%), segueix Vic (12,6%) i Torelló (,56%). Als pobles més petits encara són menys: 3,8% a Centelles-Taradell-Tona i 3,2% al conjunt de municipis restants.

Tot i que pràcticament no s'observen diferències segons el sexe de l'enquestat, sembla que els nois, més que les noies, tenen una lleugera tendència a sentir-se vinculats, a més de Catalunya, a un altre grup.

12. PROBLEMES PERSONALS

Entre les moltes preguntes que contenia el qüestionari utilitzat per aquest estudi, n'hi vam posar una referida a la situació personal general. Es tractava d'una pregunta totalment oberta, de les anomenades de transició i alliberament, puix servia de pont entre dues parts ben diferents del qüestionari i no encaixonava absolutament les respostes de l'individu sinó que li deixava la llibertat màxima. La pregunta era textualment aquesta: "quin és el problema que et preocupa més en aquests moments? (pots esmentar-ne més d'un)".

Vegem el resum de les respostes obtingudes:

	%
Problemes referits als estudis	11,0
Problemes referits al treball que es té	7,8
Trobar feina	9,7
Problemes sentimentals/afectius	6,9
Problemes familiars	5,2
Problemes socials, polítics i econòmics	14,9
Problemes econòmics personals	5,6
El servei militar	6,0
Altres	9,1
No en té cap d'important	23,8

Destaca, doncs, la problemàtica referent al treball (sigui trobar feina, sigui descontentament o dificultats en el treball que es té). Després vénen les al·lusions a la crisi econòmica general, a la construcció de la democràcia a l'Estat espanyol, a les autonomies, a la reconstrucció de Catalunya, etc. És el segon gran bloc. Segueixen les referències als estudis que hom segueix o voldria cursar, els problemes sentiments i afectius personals, els familiars, etc.

Les noies declaren, en conjunt, més sovint que els nois, te

nir problemes. Superen els nois pel que fa a estudis, qüestions sentimentals i problemes familiars. Una de les coses que els nois citen és l'haver d'anar a fer el servei militar.

Torelló apareix com el municipi on en conjunt el jovent esmenta més problemes de tot tipus (trobar feina, estudis i descontentament del treball que es té, per aquest ordre). Donem a continuació, per a cada municipi o grup de municipis, els 3 sectors en que destaca més i el percentatge de joves que els ha declarat:

	<u>trobar feina</u>	<u>el treball actual</u>	<u>estudis</u>
	%	%	%
Torelló	14,1	12,7	14,1
Manlleu	13,0	10,0	6,0
Vic	7,7	4,4	12,6
Centelles-Taradell-Tona	8,9	7,6	8,9
Municipis petits	3,2	9,7	16,1

El problema més destacat del jovent de cada municipi és, doncs, el següent:

Torelló: trobar feina i estudis

Manlleu: trobar feina

Vic: estudis

Centelles-Taradell-Tona: trobar feina i estudis

Municipis petits: estudis

Ací teniu, finalment, els dos problemes més esmentats a cada una de les edats estudiades:

	<u>1er. problema</u>	<u>2on. problema</u>
16 anys	estudis	trobar feina
17 anys	estudis	ec., soc. i polit.
18 anys	ec., soc i polit.	trobar feina
19 anys	feina que es té	ec., soc. i polit.
20 anys	ec., soc. i polit.	la mili

RESUM GENERAL

De tota la informació recollida en el nostre estudi i exposada sistemàticament en les pàgines del present treball, se'n desprenen les següents conclusions.

1. ORIGEN GEOGRÀFIC

El jovent d'Osona és massivament nascut a la comarca i a Catalunya. Els nascuts a fora d'aquests àmbits són una minoria molt reduïda. No així els seus pares, entre els quals hi ha cinc vegades més d'immigrats. Això vol dir que una part considerable del jovent d'Osona és immigrant de segona generació.

El jovent d'Osona no nascut a Catalunya sol portar forces anys de residència aquí. Pràcticament no existeixen immigrants joves recents.

Tant entre els pares com entre el jovent immigrant, les regions més representades són les del sud de l'Estat espanyol -principalment Andalusia. S'hi troba molt poca representació de les altres regions de l'Estat espanyol.

2. INSTRUCCIÓ

2.1. Estudis

Encara que sigui una minoria molt exígua, cal consignar que hi ha joves que no tenen acabats els estudis més elementals.

Els estudis amb un grau més elevat d'abandons són el BUP i la Formació Professional de primer grau.

Només entorn d'una desena part dels joves de 17 a 20 anys cursen estudis universitaris.

Són molt poc freqüents els estudis de grau mitjà universitari i de Formació Professional de segon grau.

L'estudi en gairebé totes les seves modalitats i graus és més freqüent entre les noies que els nois. Aquests, més que les noies, es queden als nivells més baixos de l'ensenyament.

El nivell d'estudis tendeix a pujar a mida que baixa l'edat.

La majoria de nois i noies d'Osona han realitzat els estudis primaris a l'escola religiosa. Aquesta incidència de l'escola religiosa baixa a mida que s'apujen els graus de l'ensenyament. El canvi es produeix a favor dels centres estatals que adquireixen més protagonisme.

2.2. Lectures

La majoria del jovent no sol llegir el diari. Tampoc no és gaire freqüent la lectura de revistes, tot i que és més elevada que la del diari.

Més de la meitat dels joves llegeixen algun llibre, normalment novel·la. Es llegeix tres vegades més en castellà que en català.

Les noies llegeixen més que els nois. Els més joves més que els grans i més en català.

3. RELIGIÓ

El jovent de la comarca d'Osona afirma massivament creure en l'existència de Déu. Aquesta actitud amplament majoritària es va reduint molt a mida que es passa a la creença en una altra vida, a l'adhesió o pertinença a una església i a una pràctica religiosa concreta.

Les noies són molt més creients i practicants que els nois.

4. LLENGUA

Hom constata un predomini absolut de l'ús quotidià de la llengua catalana entre les famílies d'Osona. Les que tenen per habitual el castellà no superen el 25%.

Aquest predomini del català encara és més elevat quan es tracta de la llengua habitual dels joves. Entre 75% i 80% dels joves d'Osona s'expressen de paraula més fàcilment en català que en castellà.

Sense ser tan freqüent, és encara majoritari el costum d'escriure notes personals i cartes familiars en català.

4.1. Els immigrants

Entre els joves immigrants o fills d'immigrants, és absolutament generalitzada la comprensió del català parlat i força corrent la capacitat de parlar-lo. Són una excepció aquells que no l'entenen i no el saben parlar gens.

Les noies immigrades mostren més facilitat de parlar el català que els nois.

5. OCUPACIÓ DEL JOVENT

5.1. Treball

Els problemes laborals més greus del jovent d'Osona són l'atur i la manca de qualificació professional.

Les xifres sobre l'atur s'han de manejar amb molt de compte puix existeix un atur dissimulat que no apareix a primera vista. Hi ha forces joves que estudien però que treballarien si trobessin feina; n'hi ha d'altres que només tenen feines ocasionals o parcials; també n'hi ha que no són considerats com a parats pel fet de no haver treballat mai.

Les dades que hem recollit ens porten a creure que prop d'un 20% del jovent d'Osona es troba en una situació d'atur laboral, parcial o complet.

El segon problema laboral greu del jovent d'Osona és la qualificació professional. Va lligat evidentment amb el primer. Prop de la meitat del jovent que treballa no és qualificat. Una de les causes deu ser el fet que molts tenen treballs parcials o ocasionals.

És força significatiu que gairebé una quarta part del jovent que treballa no estigui satisfet de la feina que té.

La mobilitat laboral entre els joves és molt alta. Ho és també la freqüència de treballs sense assegurances ni contracte indefinit.

5.2. Combinació treball i estudi

Mentre aproximadament la meitat del jovent es dedica exclusivament al treball, l'altra meitat es divideix en dues parts iguals: aquells que només estudien i aquells que combinen estudi i treball.

Les noies destaquen, tant entre els qui només estudien, com entre aquells que, a més, treballen. En canvi, abunden més els nois dedicats exclusivament al treball.

6. ECONOMIA

6.1. Ingressos

Un de cada tres joves no disposa d'ingressos propis, sinó que depèn exclusivament de la família.

El sou mitjà mensual dels qui tenen alguna activitat laboral completa o parcial es situa entorn de les 22.000 ptes. Els nois tenen ingressos superiors a les noies.

6.2. Despeses

Entre els joves que tenen ingressos propis predomina àmplia ment el sector que no aporta res o poc a l'economia familiar. Les noies encara més que els nois.

El jovent d'Osona despèn en diversions una mitjana de 800 ptes. setmanals. Les noies molt menys que els nois.

7. SEXUALITAT

7.1. Informació sexual

La font més freqüent i esmentada d'informació sexual són els amics i les amigues. Tot i essent menys freqüents, hom constata un paper creixent per part de l'escola i els pares. Sobretot entre les noies.

7.2. Opinió sobre qüestions relacionades amb la sexualitat

En conjunt el jovent d'Osona es mostra molt liberal en qüestió de relacions sexuals prematrimonials, l'amistanyament i el divorci.

7.3. Coneixement de mètodes anticonceptius

Pràcticament tot el jovent en coneix. Els més esmentats són els anovulatoris i els mecànics.

8. BEGUDES I DROGUES

El nostre estudi no confirma sinó que contradiu l'opinió sovint difosa que el jovent beu i es droga molt. Els nostres resultats ens fan creure que només una part molt exígua de jovent s'excedeix en el consum d'alcohol, constitueixen una minoria realment reduïda els fumadors habituals de porros i, una excepció, els afeccionats a droga forta.

9. SITUACIÓ FAMILIAR

9.1. Convivència

Pràcticament tot el jovent d'Osona viu amb els pares. Són infreqüents altres formes de convivència. Sí que és freqüent, en canvi, el desig, si més no platònic, de trobar i practicar altres formes de convivència. Les més desitjades, entre el jovent actual, són la convivència en parella i el grup de nois i noies junts.

9.2. Relacions amb el pare i la mare

La família corrent a la comarca és aquella en que no existeixen situacions de conflicte declarat entre pares i fills. Això no significa pas relacions d'extrema cordialitat, però tampoc obertament problemàtiques. Els joves solen tenir amb la mare relacions més bones, o menys dolentes, que amb el pare. Dir en altres termes: hi ha més conflictes oberts amb el pare que amb la mare. Sobretot per part dels nois.

10. VIDA CÍVICA I POLÍTICA

10.1. Associacionisme

El grau d'associacionisme del jovent és baix car només una tercera part afirma que pertany a alguna associació. Les associacions més freqüents són les esportives. El jovent no pertany pràcticament gens a associacions sindicals i professionals, i, molt poc, a polítiques i religioses,

Les noies pertanyen molt menys que els nois a associacions.

Als municipis oetits i mitjans el jovent està més associat que als grans.

10.2. Autodefinició política

La immensa majoria del jovent afirma que no té cap ideologia polític-social o no sap citar-ne cap. És una dada realment sorprenent. Entre els qui n'esmenten alguna -recordem que són minoria- predominen de molt els qui donen denominacions genèriques (esquerres, socialisme, ...) que no pas concretes (partits o coalicions). O siguim el jovent entrevistat se sent molt poc vinculat a sigles concretes. Entre els que s'han autodefinit, hi predominen les opcions d'esquerra (de forma genèrica, com hem dit), segueixen les de centre. Molt pocs opten per la dreta, al moment de pronunciar-se durant l'entrevista.

10.3. Comportament electoral

La imatge més o menys esquerrana del jovent que pot aparèixer en el paràgraf anterior i que sovint hom veu reflectida en l'opinió de molta gent, adulta sobretot, queda invalidada analitzant el comportament electoral del jovent en edat de votar.

Per començar, gairebé una tercera part del jovent no va anar a votar en ocasió de les eleccions de diputats al parlament de Catalunya del març de 1980. Hi hagué, doncs, un grau elevat d'abs-tencionisme, només una petita part del qual, involuntari. La resta voluntari, que vol dir per indiferència i inhibició en la ma-joria dels casos.

Hi ha encara una segona constatació a consignar: els partits o coalicions més votats pels joves d'Osona són els catalanistes de centre (C i U, ERC) amb una gran diferència respecte als d'es-querra.

Resulta realment clara l'opció política del jovent d'Osona que va votar: catalanista de centre.

10.4. Pertinença a Catalunya

Una de les unanimitats més clares de l'estudi fa referència al sentiment de pertinença a Catalunya per part del jovent d'Oso-na. Són molt pocs, excepció, aquells que se senten més identifi-cats i vinculats a una altra comunitat de l'Estat. Fins i tot en-tre els immigrants.

EL JOVENT D'OSONA

Segona part:

Dades complementàries de l'Estudi
Sociocràfic General

direcció i realització:

Modest Reixach i Pla

coordinació:

Trini Noguer i Puigvila

Vic, agost 1981

Nota preliminar

Les pàgines que segueixen contenen el suplement d'informació sobre el jovent de la Comarca d'Osona que no pogué ésser inclòs en la primera part de l'informe per motius totalment aliens a la nostra voluntat.

Les dades que no foren objecte d'exposició en el lliurament anterior aniran numerades a part, seguint l'ordre encetat en la primera part. La resta portarà la mateixa numeració que abans.

<u>Contingut de la segona part</u>	Pgs.
<u>Nota preliminar</u>	129
<u>3. Instrucció: estudis i lectures</u>	
3.1.3. Raons per no estudiar	131
3.2.3. Coneixement de les biblioteques de la Comarca	132
<u>5. Llengua</u>	
5.4. Llengua utilitzada en l'entrevista	133
<u>6. Ocupació</u>	
6.8. Municipi de treball	135
6.9. Possibilitats de promoció en el propi treball	136
6.10. Treball fix i hores extraordinàries	137
6.11. Ganes de canviar de feina	138
<u>7. Economia</u>	
7.3. Estalvis	139
<u>9. Begudes i drogues</u>	
9.3. Tabac	140
9.4. Droga forta	141
<u>11. Vida cívica i política</u>	
11.5. Opinió sobre la pena de mort	144
11.6. Coneixement de les institucions comarcals	145
<u>13. Esbarjament</u>	
13.1. Possessió d'alguns objectes de confort i distracció	146
13.2. Esports	150
13.3. Televisió	152
13.4. Sortides de la Comarca	152
13.5. Estat d'ànim els diumenges a la tarda	152

3. INSTRUCCIÓ: ESTUDIS I LECTURES

3.1. ESTUDIS

3.1.3. Raons per no estudiar

(Les dades que segueixen complementen les exposades en la 1ª part, pp. 43-47).

Pel que fa als estudis, el jovent d'Osona es reparteix així:

	%
estudien	46.0
no estudien	53.3
no consta	0.6
<hr/>	
Total	100.0 (N= 463)

Si analitzem les raons que invoquen per a no estudiar aquells que es troben en aquesta situació, trobem que són les següents:

	%
no m'agrada	62.7
no tinc temps	8.9
no tinc diners	6.8
no estic preparat	2.0
he assolit el nivell desitjat	2.0
no veig sortida als estudis	0.8
no existeixen a la Comarca els estudis que voldria fer	0.4
més d'una d'aquestes raons	16.2
<hr/>	
Total	100 (N= 247)

Vic és el municipi en que hi ha més jovent que segueix alguna classe d'estudis. Manlleu és on n'hi ha menys.

3.2. LECTURES

3.2.3. Coneixement de les biblioteques de la Comarca

(Vegeu pp. 47-49)

Una petita part (6%) del jovent de la Comarca no coneix cap biblioteca. Un 35% només ha pogut donar el nom d'una sola biblioteca.

La biblioteca més sovint esmentada és la Balmes de Vic. La cita el 52% del jovent. Segueix molt d'aprop la biblioteca de la Caixa de Pensions de Vic (50% del jovent l'esmenta). Les altres més esmentades són la de la Caixa de Manlleu, a Manlleu, (21%) i la Caixa de Pensions de Torelló (15%). És simptomàtic que només un 0.6% del jovent esmenta la Biblioteca Episcopal de Vic, la més rica de la Comarca.

El jovent que mostra menys coneixement de les biblioteques és el que resideix a municipis mitjans (Centelles, Taradell i Tona) i petits.

Els més joves tendeixen a conèixer més les biblioteques que els més grans.

Si analitzem per separat el jovent dels tres municipis més grans de la Comarca, trobem que el 95.1% del jovent de Vic coneix alguna biblioteca d'aquesta ciutat, el 91.5% del de Torelló esmenta la biblioteca de Torelló i el 80% del de Manlleu n'esmenta de Manlleu.

5. LLENGUA

5.4. LLENGUA UTILITZADA EN L'ENTREVISTA

(Dades complementàries a aquest tema, exposat a les pp. 54-57).

Heus ací les dades referents a la llengua en que s'han expressat els entrevistats en el curs de l'entrevista que ha servit per a recollir totes les dades d'aquest estudi:

	<u>%</u>
Català	89.6
Castellà	10.4

Aquesta distribució fa veure com, independentment de la llengua habitual, gairebé la totalitat dels joves d'Osona són capaços d'expressar-se en català.

Heus ací amb més detall les proporcions que resulten per municipis, sempre segons la llengua utilitzada en l'entrevista:

	<u>Català</u>	<u>Castellà</u>
	<u>%</u>	<u>%</u>
Vic	90.1	9.9
Manlleu	86.0	14.0
Torelló	88.7	11.3
Centelles-Taradell-Tona	91.1	8.9
Municipis petits	96.4	3.6

Manlleu és el municipi amb més castellanoparlants, seguit de Torelló i Vic. Als municipis petits gairebé tothom s'ha expressat en català.

Com ja dèiem en l'informe (p.55) la proporció de noies que s'expressen en català és més alta que la de noies. La llengua utilitzada en l'entrevista ho confirma:

	<u>Català</u>	<u>Castellà</u>
nois	88.3	11.7
noies	91.1	8.9

Per edats, la distribució resultant és la següent:

	<u>Català</u>	<u>Castellà</u>
	<u>%</u>	<u>%</u>
16 anys	88.3	11.7
17 anys	93.2	6.8
18 anys	89.6	10.4
19 anys	90.1	9.9
20 anys	87.9	12.1

6. OCUPACIÓ

(Vegeu pp.58-69)

6.8. MUNICIPI DE TREBALL

Si ens fixem en l'indret on treballen els joves que tenen alguna activitat laboral, que són com sabem el 70% de tot el jovent, trobem la següent distribució:

Treballen a	Vic Manlleu Torelló Centelles Taradell Tona						Total
	%	%	%	%	%	%	
Residents a							
Vic	81.8	0.8	-	-	-	17.3	100
Manlleu	2.9	85.5	-	-	-	11.5	100
Torelló	-	2.1	91.4	-	-	6.4	100
Centelles Taradell Tona	10.2	1.7	-	71.2	-	16.9	100
Pobles petits	10.7	3.6	-	3.6	73.5	3.6	100
Total	34.0	19.4	13.3	13.3	6.8	13.3	100

La taula anterior mostra com la immensa majoria de joves treballen al lloc de residència. Tot i essent tan general, aquesta circumstància no presenta les mateixes proporcions a tot arreu. Torelló és el municipi que dóna més ocupació als seus joves (91.4% dels que hi resideixen, també hi treballen). Segueix Manlleu amb una proporció lleugerament més baixa, i Vic. Els pobles mitjans i petits són els qui donen menys feina als seus propis joves, tot i que les proporcions segueixen essent encara molt altes.

El municipi que dóna més feina a joves de fora és Vic, seguit, a força distància, de Manlleu.

6.9. POSSIBILITATS DE PROMOCIÓ EN EL PROPI TREBALL

Una dada que sociològicament pot ser molt significativa és que la majoria de joves no veuen gaires o gens de possibilitats de promoció en el propi treball actual.

Heus ací les xifres:

Hi veuen forces possibilitats de promoció	42.2
Poques	14.6
Gens	43.2
<hr/>	
Total	100(N=322)

En aquesta qüestió hi ha una diferència radical entre els sexes. Analitzant per separat els nois i les noies, hom constata que l'absència de possibilitats de promoció és inversa segons els sexes: els nois en tenen moltes mentre que les noies amb prou feines n'hi veuen. Ho mostra la taula següent:

	<u>Nois</u>	<u>Noies</u>	<u>Total</u>
	Σ	Σ	Σ
Forces possibilitats	61.3	20.4	42.2
Poques	12.9	16.6	14.6
Nul·les	25.8	63.0	43.2
<hr/>			
Total	100	100	100

Pel que fa a aquesta qüestió, l'edat no compta gaire.
Ho mostren les següents xifres:

	<u>poques</u> <u>possibilitats</u>	<u>cap</u> <u>possibilitat</u>	<u>Total</u>
	%	%	%
16 anys	9.6	44.2	53.8
17 anys	18.7	45.8	64.5
18 anys	6.9	52.7	59.6
19 anys	18.2	32.5	50.7
20 anys	19.1	42.4	61.5
<hr/> Total	14.6	43.2	57.8

6.10. TREBALL FIX I HORES EXTRAORDINÀRIES

Ja hem dit anteriorment que un 70% del jovent enquestat treballa. Doncs bé, el 21% del jovent que treballa no té una feina fixa i estable sinó purament eventual. Si ho mirem per sexes, la situació és aquesta:

	<u>Nois</u>	<u>Noies</u>	<u>Total</u>
	%	%	%
Tenen treball fix	85.2	72.6	79
No tenen treball fix	14.8	27.4	21
<hr/> Total	100	100	100

Hi ha moltes més noies que nois que no disposen d'un treball fix.

Si ens fixem només en aquells que tenen un treball fix i analitzem la pràctica de fer hores extra, obtenim els següents resultats:

No fan hores extra	74.1
En fan habitualment	12.3
En fan només a vegades	13.5
<hr/> Total	100

Hi ha diferències entre nois i noies:

	<u>Nois</u>	<u>Noies</u>
	<u>%</u>	<u>%</u>
No fan hores extra	66.4	84.0
En fan habitualment	18.5	4.4
En fan a vegades	15.1	11.5
<hr/>		
Total	100	100

Molts més nois que noies fan hores extraordinàries, d'entre tots els qui tenen un treball fix.

6.11. GANES DE CANVIAR DE FEINA

Aquesta és una actitud força freqüent entre els joves entrevistats. La distribució obtinguda en aquesta qüestió és la que segueix:

	<u>%</u>
Moltes ganes de canviar	27.1
Forces ganes de canviar	7.3
No gaires	10.3
Gens	55.3
<hr/>	
Total	100(N=329)

A remarcar que hi ha moltes més noies que nois amb ganes de canviar de feina. La proporció és de 30% en els nois i de 40% entre les noies.

Les raons més invocades per canviar de feina són: "no m'agrada", "no m'interessa", "no m'hi trobo bé", "vull guanyar més", "vull promocionar-me", "vull millorar",...

7. ECONOMIA

7.3. ESTALVIS

(Vegeu pàgina 70)

Gairebé un 35% del jovent entrevistat no estalvia res, sigui perquè no té ingressos propis (19%) sigui perquè en té molt pocs o els despèn tots.

Entre aquells que estalvien alguna cosa, la quantitat mitjana mensual estalviada és d'unes 7.910 ptes. La mitjana general d'estalvi de tot el jovent és de 4.500 ptes. mensuals.

Els nois estalvien més que les noies, potser perquè també guanyen més.

La immensa majoria col.loquen els estalvis en alguna caixa (62%). La resta, o bé els dipositen en algun banc (13.4%), o bé els inverteixen (2%), o bé són els seus pares qui s'encarreguen de guardar els diners estalviats (12%). Una petita part diu que guarda els diners a casa seva.

Si comparem l'estalvi del jovent d'Osona amb els diners esmerçats en diversions, resulten les següents xifres: tots els joves osonencs de 18 a 20 anys

	<u>mensualment</u>	<u>anualment</u>
Estalvien	36.778.500	441.342.000
Despenen en diversions	27.461.280	329.535.360

En altres termes: l'estalvi del jovent d'Osona supera força les despeses en diversions.

9. BEGUES I DROGUES

En aquest estudi sobre el jovent d'Osona hi hem volgut incloure un capítol sobre el consum de drogues. Però no seria raonable ocupar-se de les drogues -tant les dites suaus com les fortes- sense prestar atenció també al tabac i a l'alcohol. En la primera part ja hem donat compte dels resultats obtinguts quant al consum de droga suau i d'alcohol (vegeu pp. 84-90). Ara exposarem les dades recollides sobre el tabac i la droga forta. Recordem, de passada, que, a més del sondatge general que estem exposant, s'ha realitzat un estudi específic i monogràfic sobre el consum de droga, estudi que s'exposa en un lliurament a part.

9.3. TABAC

Pel que fa al consum de tabac entre el jovent d'Osona, les dades generals obtingudes en el nostre sondatge són les següents:

	%
No fumen mai o gairabé mai	45.6
Fumen menys de 40 cigarrets/setmana	14.9
de 41 a 80 cigarrets/setmana	13.5
de 81 a 120 " "	8.9
de 121 a 160 " "	11.5
de 161 a 200 " "	3.7
més de 200 " "	1.9
<hr/>	
Total	100(N=463)

Més de la meitat, doncs, del jovent fuma habitualment amb més o menys intensitat. Si descomptem el 28.4% que es manté per sota o freq a freq del que es considera la frontera de la nocivitat (10 cigarretes diàries), resta més d'una quarta part (28.4%) de jovent addicte habitualment i intensament al tabac. Es, de tota evidència, la droga de més incidència.

No s'observen gaires diferències per lloc de residèn-

cia. En tot cas, una lleugera tendència per part dels joves que resideixen a municipis mitjans i petits a fumar més que els qui habiten a municipis més grans.

Per sexes n'hi ha més, de diferència. La proporció dels qui no fumen mai o gairabé mai és de 37.2% entre els nois i de 52.7% entre les noies. Igualment, aquells que fumen més de 80 cigarretes per setmana equivalen al 38.5% dels nois i al 12% de les noies.

Per edats, la distribució és com segueix:

	<u>gens</u>	<u>poc</u>	<u>força</u>	<u>molt</u>	<u>Total</u>
	%	%	%	%	%
16 anys	53.2	26.6	10.6	9.6	100
17 anys	50.7	32.9	4.1	12.3	100
18 anys	39.8	27.6	8.9	22.8	100
19 anys	38.5	28.6	13.2	19.8	100
20 anys	47.5	26.3	7.1	19.1	100

Per veure-hi més clar, aquesta taula es pot resumir de la forma següent:

	<u>gens o poc</u>	<u>força o molt</u>	<u>Total</u>
	%	%	%
16 anys	79.8	20.2	100
17 anys	83.6	16.4	100
18 anys	67.8	31.7	100
19 anys	67.0	33.0	100
20 anys	73.8	26.2	100

Les edats amb més proporció de fumadors intensius són els 18, 19 i 20 anys.

9.4. DROGA FORTA

A nivell general amb prou feines es detecta el consum de droga forta. Això evidentment no exclou l'existència de casos individuals com els que són estudiats en l'altre

dels dos estudis que hem portat a terme.

Heus ací els resultats del nostre sondatge entre el jovent d'Osona respecte al consum de droga forta:

	%
No ho ha provat mai	94.4
Ho ha fet alguna vegada	4.3
Ho fa de tant en tant	0.4
Ho fa sovint	0.4
No consta/no respòn	0.4
<hr/>	
Total	100(N=463)

El consum de droga forta apareix, doncs, molt baix i més a títol experimental que habitual. Si intentem valorar què representa en números reals el 0.8% de consumidors més o menys habituals de droga forta que apareix en els nostres resultats, tenint en compte tot el jovent d'Osona entre 16 i 20 anys, trobem que són 66 joves. Aquesta xifra és corroborada per l'altre estudi específic sobre la droga. En efecte, aquest estudi ha consistit a realitzar entrevistes en profunditat a 60 consumidors habituals de droga forta. Doncs bé, després d'intenses recerques i fins amb l'al·licient d'una gratificació econòmica, no ha estat possible trobar-ne 60 compresos entre 16 i 20 anys, i ha calgut ampliar considerablement el ventall d'edats per arribar a trobar el nombre de casos que ens havíem proposat.

Es fa difícil i és poc significativa l'anàlisi per municipis, sexes i edats dels consumidors de droga forta, donada la seva exigüitat en el conjunt. A títol purament indicatiu direm que els habituals que hem trobat són a Vic i a Centelles-Taradell-Tona; hi ha tants nois com noies; la majoria tenen 20 anys i algun de 19.

Quant als que ho han provat a títol experimental, n'hi ha de tots els municipis, tret dels més petits, però sobretot de Manlleu i Torelló; hi predominen de molt els nois sobre les noies; hi són representades totes les e-

dots, fora dels 16 anys, amb predomini, però, dels més grans.

11. VIDA CÍVICA I POLÍTICA

11.5. OPINIÓ SOBRE LA PENA DE MORT

A la pregunta sobre la seva opinió referent a l'existència de la pena de mort, el jovent d'Osona respon així:

	%
En sóc totalment contrari	45.8
Només s'hauria d'aplicar en cas de delictes molt greus	24.6
S'hauria d'aplicar en tots els casos d'homicidi voluntari	13.0
Només l'admeto ec casos molt excepcionals i escassíssims	9.7
Altres opinions no classificables	5.4
No es pronuncien	1.5
<hr/>	
Total	100(N=463)

Pel que fa, doncs, a l'existència de la pena de mort, el jovent d'Osona es divideix en dos grans blocs, meitat i meitat: els qui la rebutgen de forma categòrica (45.8%) i aquells que l'accepten (47.3%) amb més o menys limitacions.

Manlleu és el municipi on el jovent hi és més contrari, seguit per Torelló i Vic. Als municipis mitjans (Centelles,) i, sobretot, als petits (Collsuspina, Rupit,...) el jovent s'hi mostra molt més favorable. Heus ací les xifres:

	<u>Totalment contrari a la pena de mort</u>
	%
Manlleu	58.0
Torelló	50.7
Vic	46.2
Centelles-Taradell-Tona	35.4
Pobles petits	19.4

No s'observen gaires diferències segons el sexe dels opinants pel que fa a l'oposició total a la pena de mort. En canvi, entre els qui l'admeten, les noies en restringeixen molt més l'aplicació que no pas els nois.

Els més joves (16 i 17 anys) tendeixen a admetre-la més que els més grans.

11.6. CONEIXEMENT DE LES INSTITUCIONS COMARCALS

Com a simple test per obtenir una idea sobre el grau de coneixement de les institucions culturals i cíviques de la Comarca per part del jovent, hom els proposà una llista, que en comprenia deu, d'aquestes institucions, amb el prec que assenyalessin les que coneixien. Entre aquestes deu n'hi havia una de falsa, és a dir, no existent, amb la finalitat que servís de control de la sinceritat de les respostes. Heus ací aquesta llista amb indicació del percentatge de joves que afirmen conèixer cada una de les entitats:

	<u>la coneixen</u>
	%
Unió Escursionista de Vic	89.6
Els Tonis	73.4
Genissenca	65.4
S.A.D.E.I.	61.6
Museu Episcopal	51.8
Omnium Cultural	51.2
Joventuts Musicals	39.5
Promotora Torelló	33.9
Galejadors de la Festa del Pi	24.2
Lliga Cultural Comarcal d'Osona	18.1

Les entitats conegudes per la majoria absoluta del jovent de la Comarca són (per ordre de més a menys):

Unió Escursionista de Vic
Els Tonis de Manlleu
La Genissenca de Taradell
S.A.D.E.I. de Vic
Museu Episcopal de Vic
Omnium Cultural de Vic

Les menys conegudes resulten ser:

Joventuts Musicals
Promotora Torelló
Galejadors de la Festa del Pi de Centelles
Lliga Cultural Comarcal d'Osona

Els resultats globals obtinguts són moderadament positius, car la majoria de joves conèixen la major part de les entitats proposades. Hem dit "moderadament positius" perquè, d'una banda, es tracta només de tenir-ne una simple notícia, que no inclou pas necessàriament un contacte directe ni, molt menys, una participació. Per altra banda, existeix una proporció considerable de joves que no recorden haver sentit parlar mai de moltes entitats de força predicament públic.

L'entitat imaginària inclosa en la llista, tot i essent, lògicament, la que obté menys respostes afirmatives, resulta coneguda per una minoria no menyspreable de joves. Això indica, sense excloure possibles confusions i equivocacions, una certa lleugeresa en les respostes d'alguns i un prurit de quedar bé. La constatació és particularment aplicable a les noies que presenten un percentatge força més alt que els nois de coneixement d'aquesta entitat no existent.

Les diferències per municipis de residència són considerables. Tant respecte al conjunt d'entitats com amb referència a alguns en particular. Respecte al conjunt les dades són les següents:

	<u>en coneixen menys de 5</u>	<u>en coneixen 5 o més</u>
	<u>%</u>	<u>%</u>
Vic	29.6	69.7
Manlleu	45.0	54.0
Torelló	46.5	58.9
Centelles-Tona- Taradell	32.9	67.1
Pobles petits	48.4	51.6

El jovent de Vic és el que en coneix més (cal tenir en compte que abunden les entitats de Vic). Segueix el de Centelles-Taradell-Tona, el de Torelló, el de Manlleu i, finalment, el dels pobles més petits.

Remarquem finalment que gairebé tot el jovent de Torelló coneix la Promotora Torelló, com el de Vic, S.A.D.E.I., el de Manlleu, els Tonis, el de Centelles, els Galejadors de la Festa del Pi, i el de Taradell, la Genissenca.

Els nois mostren estar un xic més informats que les noies i els grans més que els més joves.

13. ESBARGIMENT

Amb aquest tema encetem el darrer capítol del nostre estudi. És una qüestió que a penes havia estat tractada a la primera part, només en l'aspecte econòmic (vegeu pp. 75-78).

Ens ocuparem, primer, en l'anàlisi de la possessió tan personalment com familiarment d'alguns objectes de confort i distracció, per passar, després, a tractar dels esports practicats, de l'audiència de la televisió i de les sortides de la Comarca per causa de diversió. Tancarem el capítol i l'estudi, analitzant els estats d'ànim que declara tenir el jovent els diumenges a la tarda.

13.1. POSSESSIÓ D'ALGUNS OBJECTES DE CONFORT I DISTRACCIÓ

Després de dreçar ^{en} una llista que comprenia vuit, d'aquests objectes, varem intentar escatir amb quina freqüència els posseïen els joves i les famílies respectives.

Vet aquí els resultats:

13.1.1. Què pòseeixen els joves en propi

	<u>Nois</u>	<u>Noies</u>	<u>Total</u>
	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>
Moto	43.5	19.3	31.7
Cotxè	21.3	6.7	14.3
Tocadisc	30.1	20.9	25.7
Magnetòfon	46.1	39.3	42.8
TV	4.6	2.7	3.7
Ràdio	28.9	17.9	23.5
Màquina fotogràf.	38.9	42.4	40.6
Càmera de filmar	1.7	1.3	1.5

Els objectes que més sovint el jovent pòseeix en propi són el magnetòfon, la màquina fotogràfica, la moto, el tocadisc, l'aparell de ràdio i el cotxe. Són molt pocs els

qui p^oseeixen TV. i càmerÀ de filmar.

El jovent que en conjunt resulta més equipat d'aquestes coses és el de pobles petits. Segueix el de Torelló, Manlleu, Centelles-Taradell-Tona i, finalment, Vic.

Mirant la taula anterior, hom remarcarà que els nois en solen p^oseir més que les noies. Les diferències són notables pel que fa a moto, cotxe, tocadisc i ràdio. Només en la possessió de l'aparell fotogràfic les noies avancen lleugerament els nois.

En conjunt les edats amb més objectes són els 19 i 18 anys. Els de 16 són els qui en tenen menys.

Remarquem, en conclusió, com més de dues terceres parts dels nois disposen de mitjà de locomoció propi (moto o cotxe) amb tot el que això significa de mobilitat, radi d'actuació i independència. No passa igual amb les noies, només una quarta part de les quals disfruta en propi d'aquests mitjans de desplaçament.

13.1.2. Què p^oseeixen les famílies

	%
Moto	14.5
Cotxe	46.7
Tocadiscs	46.2
Magnetòfon	45.4
TV.	95.5
Ràdio	79.3
Màquina fotogràfica	48.6
Càmera de filmar	12.7

Els elements de confort més freqüentment posseïts per les famílies són, per aquest ordre: TV., ràdio, màquina fotogràfica, cotxe, tocadiscs i magnetòfon.

Les famílies més equipades en conjunt són les de Centelles-Taradell-Tona, seguides de les de Vic i Manlleu. Les menys equipades són les dels pobles petits.

13.2. ESPORTS

Gairebé una tercera part del jovent d'Osona no practica cap esport. Aquest jovent resideix sobretot als municipis grans. Torelló, Manlleu i Vic, per aquest ordre, són els llocs on es practica menys esport. Allà on es fa més esport és als municipis mitjans: Centelles-Taradell-Tona.

Hi ha moltes més noies (38.8%) que nois (24.7) que no practiquen cap esport.

Les edats amb la pràctica més baixa són, per aquest ordre:

18 anys:(no en practica el	40.5%)
20 anys:(" " " "	36.4%)
17 anys:(" " " "	27.4%)
19 anys:(" " " "	26.4%)
16 anys:(" " " "	24.4%)

Heus ací la llista dels esports més practicats pel jovent de la Comarca. Els percentatges que els acompanyen són calculats, el primer sobre el conjunt del jovent, i el segon, sobre el jovent que practica algun esport:

	%	%
Natació	25.5	37.2
Futbol	15.2	22.1
Motorisme	6.1	8.8
Tennis	18.8	27.4
Ping-pong	2.6	3.8
Esquí	3.9	5.7
JoKing("footing")	6.9	10.1

	%	%
Gimnàstica	2.8	4.1
Ciclisme	5.8	8.5
Excursionisme	2.6	3.8
Bàsquet	3.2	4.7
Pesca	1.1	1.6
Atletisme	3.6	5.1
Caça	1.1	1.6
Voleibol	1.1	1.6
Judo-Karate	1.9	2.8
Rugby	0.2	0.3
Ballet	0.2	0.3
Futbol-sala	3.5	5.0
Hockey	0.9	1.3
Handbol	1.3	1.9
Frontó	1.3	1.9
Aeromodelisme	0.4	0.6
Boxa	0.4	0.6
Esquí nàutic	0.4	0.6
Patinatge	0.2	0.3
Petanca	0.2	0.3

Els 10 esports més practicats pel jovent d'Osona resulten ser per consegüent, aquests:

	<u>practicants</u>
	%
Natació	25.5
Tennis	18.8
Futbol	15.2
Joking	6.9
Motorisme	6.1
Ciclisme	5.8
Esquí	3.9
Atletisme	3.6
Futbol-sala	3.5
Bàsquet	3.2

Els esports més practicats pels nois són, primer, el futbol, després, el tennis i, com a tercer, la natació. Entre les noies domina la natació, seguida del tennis.

13.3. TELEVISIÓ

Una desena part de jovent no mira mai o gairebé mai la televisió, i a una altra desena part no li agrada cap programa.

Els programes més seguits, per ordre de més a menys, són: els serials, les pel·lícules, els musicals, els informatius i els científics. Els infantils i esportius tenen, entre els joves, una audiència mínima que no arriba al 5% dels televidents.

Les noies miren un xic més la televisió que els nois i els grans menys que els joves.

13.4. SORTIDES DE LA COMARCA

Gairebé la meitat del jovent d'Osona no sol sortir de la Comarca per motius d'esbargiment. Però la proporció dels qui surten pràcticament cada setmana és relativament alta: 38% surten tres o més vegades per mes. Resta una altra tercera part que sol sortir entre una i dues vegades al mes.

Els nois surten més que les noies i els grans més que els més joves.

13.5. ESTAT D'ANIM ALS DIUMENGES A LA TARDA

Sorpren que hi hagi una proporció força alta de jovent que declari que s'avorreix els diumenges a la tarda (16%). La situació general és la següent:

	%
Experimenten sensacions positives (alegria, satisfacció, relaxament)	62.6
Experimenten sensacions negatives (avorriment, soledat, nerviosí)	25.8

	%
Positiu i negatiu simultàniament	11.0
Altres no precisades	0.6
<hr/>	
Total	100(N=463)

Les noies s'avorreixen més que els nois; el jovent dels municipis grans, més que el dels petits; i els grans més que els joves.